

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE
HAARLEM OP MAANDAG 21 JUNI 2010 OM 19.30 UUR

Voorzitter: de heer B.B. Schneiders
Griffier: de heer B. Nijman
Wethouders: de heer E.P. Cassée, de heer P.R. van Doorn, de heer P.J. Heiliegers, de
heer J.C. van der Hoek en de heer J. Nieuwenburg

Aanwezig zijn 37 leden: de heer A. Azannay (GroenLinks Haarlem), de heer D.A. Bol (GroenLinks Haarlem), mevrouw mr. P.J. Bosma- Piek (VVD), de heer G.B. Van Driel (CDA), mevrouw L.A. Drogtróp (SP), de heer J. Fritz (PvdA), de heer R.H.C. Hiltemann (SP), mevrouw T.E.M. Hoffmans (GroenLinks Haarlem), mevrouw M.D.A. Huysse (GroenLinks Haarlem), de heer E. de Jong (D66), de heer R.G.J. de Jong (VVD), mevrouw D. Kerbert (D66), mevrouw H. Koper (PvdA), de heer H. Kruisman (GroenLinks Haarlem), mevrouw J. Langenacker (PvdA), mevrouw D. Leitner (D66), mevrouw F. de Leeuw-de Kleuver (Ouderenpartij), de heer J. van de Manakker (SP), de heer A.P. Marselje (D66), mevrouw H. van der Molen (SP), de heer L.J. Mulder (GroenLinks Haarlem), mevrouw M. Otten (Trots op Nederland), mevrouw S. Özogul-Özen (SP), mevrouw M. Pippel (D66), mevrouw A. Ramsodit (PvdA), de heer ir. F.H. Reeskamp (D66), de heer W.J. Rutten (VVD), de heer R. Schaart, mevrouw M.C.M. Schopman (PvdA), de heer C.J. Schrama (Ouderenpartij), de heer M. Snoek (CDA), mevrouw C.Y. Sikkema (GroenLinks Haarlem), de heer E. Veen (VVD), de heer C. van Velzen (VVD), de heer J.J. Visser (CDA), de heer J. Vrugt (Actiepartij) en mevrouw drs. L.C. van Zetten (D66).

Afwezig: de heer M. Aynan (PvdA) en mevrouw M.G.B. Breed (D66).

1. VASTSTELLING VAN DE AGENDA

De VOORZITTER: Dames en heren, hartelijk welkom op deze zonovergoten avond, bijna midzomernacht, waarop wij onze Kadernota gaan behandelen. Mevrouw Breed van D66 is de hele week verhinderd. En de heer Aynan is vanavond niet aanwezig. Nog even een andere mededeling: de heer Cassée zit hier met zijn arm in een heel interessant soort draaghoudertje. Een swing heet dat hoor ik net. Het heeft niets te maken met de nieuwe bestuursstijl – hij is laatst gevallen en is geopereerd. Hij zal zes weken met een dergelijke band moeten lopen. Het is vanaf nu verboden aan hem te vragen wat er met hem gebeurt is. U mag wel vragen hoe het met hem gaat. We gaan de Kadernota behandelen en daarvoor hebben we een bepaalde volgorde. Niet op grootte van de fractie maar een beetje wisselend tussen de fracties. Die zal de volgende keer weer heel anders zijn.

3. RAADSSTUK KADERNOTA 2010 (2010/95401)

De VOORZITTER: We gaan beginnen: het woord is aan mevrouw Van der Molen.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Ik wil algemeen beginnen met een opmerking over de stand van zaken van het land en de verkiezingen die geweest zijn. Ik had nooit gedacht dat ik zou denken dat het spijtig is dat de Partij van de Arbeid niet de grootste partij is geworden. En dat ik dit in 2010 twee keer heb gedacht. Jammer wel dat de SP niet wordt meegenomen in een eventuele linkse lente. En dat Cohen eens moet kijken naar SP-bestuurders op gemeenteniveau en dat Roemer – wethouder met bestuurservaring – al heeft aangegeven bereid te zijn tot compromissen. Verder wil ik u vertellen dat het heel onlogisch zou zijn als de SP nu ineens 180 graden omdraait en alles niks vindt want dat zou ongeloofwaardig zijn. Maar we zijn wel kritisch. Als wij in het college hadden

gezet hadden we ook moeten bezuinigen; daarover geen verschil van mening. Maar wel over de omvang tot 2018, de wijze waarop en de accenten die gelegd worden. U snapt dat voor de SP de menselijke maat der voorstellen bepalend zal zijn en dat betekent zoveel als het inzien van de gevolgen voor kwetsbaren en ze dus te ontzien. Als eerste de 35 miljoen euro tot 2018. Zo ver kunnen we niet kijken en u ook niet. Economen van grote betekenis spreken elkaar voortdurend tegen en ze lijken allemaal nog logisch ook. Het CPB moet om de haverklap haar voorspellingen bijstellen dus ook daar kunnen wij niet op blindvaren. We kijken voor wat betreft de gemeentefinanciën tot 2014 en in die periode heeft het college het over 17 miljoen euro. Zelfs daar kunnen we feitelijk nog niets met zekerheid over zeggen. De septembercirculaire die waarschijnlijk pas in oktober of november zal komen, mocht het al lukken voor die tijd een coalitie te vormen, moet uitsluitsel bieden en dat is te laat voor de begroting 2011. Dan biedt de Kadernota 2011 de eerste mogelijkheid de kaders voor de begroting 2012 bij te stellen. En dat wil de SP graag, want pas dan hebben we een reëel beeld. De SP wil dus niet na twee jaar, maar al in 2011 kunnen bijsturen. Dat het college kritisch kijkt naar investeringen, daar zijn wij het mee eens. Ook al heeft dat effecten op de werkgelegenheid. Maar je moet keuzes maken, wij ook. In relatie met dit onderwerp dienen wij een motie in: Hand op de knip. Het niet meer activeren en versneld afschrijven van onderhoudsinvesteringen lijkt heel verstandig, maar het betekent wel dat er per saldo minder te besteden is aan sociaal-maatschappelijke doelen. Daar zullen wij zeer alert op blijven. Minder personeel in eigen organisatie zal alleen kunnen als er ook taken vervallen. En daar zullen wij heel kritisch op zijn omdat voor ons nooit is aangetoond dat geschrapte taken die wel gedaan moeten worden, op de langere termijn door anderen goedkoper worden uitgevoerd zonder dat het ten koste gaat van de kwaliteit. Het is wel gemakkelijk om als bestuur af en toe te zeggen dat je ergens niet over gaat. Dat gebeurt voortdurend. En menigeen loopt inmiddels tegen onneembare vestingen op waarmee ik maar wil zeggen: kijk integraal naar mogelijke gevolgen op de korte, maar vooral ook op de langere termijn. En niet alleen naar de budgetten, want dat kon wel eens penny-wise pound-foolish zijn. We zijn absoluut tegenstander van het verzelfstandigen van vastgoedbeheer en daarmee de totale sturing uit handen te geven. Als we uitgaan van de cijfers van deze Kadernota en die als maatgevend voor de komende twee jaar vaststellen, is alles wat meevalt aan Rijksinkomsten een meevaller die volgens het nieuwe coalitieakkoord voor de helft naar de schuldenlast gaat, voor een kwart naar nieuw beleid en voor een kwart naar verzachting van de bezuinigingen. Wij vinden dat niet eerlijk tegenover onze verbonden partijen en gesubsidieerde instellingen. Wij vinden dat onze partners in de stad procentueel niet meer gekort mogen worden dan de gemeente Haarlem zelf. En dat zou dan alleen zijn om de schuldenlast van Haarlem af te lossen? Het doet mij denken aan het bankenverhaal. Wie betaalt de rekening voor jaren leven op te grote voet? Wij dienen hier twee moties over in: Gelijk trap af, gelijk trap weer op, en Samen komen we er wel uit. Voorzitter, Nederlandse gemeenten laten 3 miljard euro aan Europese subsidies liggen. Dat hebben we net gelezen. Ik maak me er sterk voor dat ook Haarlem nog meer geld uit Europa kan binnenhalen. In de vorige periode heeft het CDA er uitdrukkelijk en vaak op gewezen. En inmiddels is er in Brussel een voorstel aangenomen om de regels te verhelderen en er liggen ook voorstellen om de verantwoording te vereenvoudigen. Zeker nu er gigantische bezuinigingen op gemeenten afkomen, loont het om in samenwerking met andere gemeenten specialisten in te zetten. Wij hebben daarvoor een motie: Laat geen geld liggen. Gemeenten die in het afgelopen jaar goed hebben gescoord in de uitstroom uit de bijstand worden daarvoor gestraft. Hoe meer mensen in de bijstand, hoe hoger de Rijksuitkering voor de WWB en andere regelingen zoals de WMO. Deze perverse prikkel zou gemeenten kunnen doen besluiten uitstroom minder actief te bevorderen. Maar gelukkig denken we daar in Haarlem vooralsnog anders over. In Haarlem is de uitstroom de afgelopen bestuursperiode groot geweest dankzij onze Work First-methodiek van verloning. Dat heeft Haarlem geen windeieren gelegd, want er zijn miljoenen uit het

inkomensdeel van de WWB naar de algemene middelen gestroomd. Dat kon ook omdat er voldoende vet op de botten zat in het werkdeel om mensen in de bijstand op een traject te zetten. Het Rijk heeft vorig jaar echter in een poep en een zucht 75% van onze reserve teruggehaald en meteen een bezuiniging opgelegd. En nu zit Haarlem met een probleem. Want er dreigt een tekort op het werkdeel waaruit de verloning van Work First wordt betaald. Het is tijd om de eventuele overschotten op het inkomensdeel hiervoor aan te wenden. Ten eerste om mensen een toekomstperspectief te kunnen blijven bieden en ten tweede omdat het de belasting op het inkomensdeel vermindert. Wij dienen hiertoe een motie in: Arbeid loont. Zolang ik in deze raad actief ben, zijn er onderbestedingen op de bijzondere bijstand geweest. Ook de afgelopen jaren was dat nog het geval. En voor het eerst in lange tijd is in 2009 sprake van een overbesteding van 400.000 euro. En eigenlijk zouden we daar blij mee moeten zijn. En dan te bedenken dat nog steeds 29% van de Haarlemmers de weg naar bijzondere bijstand niet weet te vinden en daar wel recht op heeft. Wat de SP zorgen baart is dat de overschrijding opgelost moet worden binnen de bestaande minimaregelingen, wat niets anders betekent dan regelingen uitkleden. En dat in een tijd dat de problemen zich zullen opstapelen voor deze doelgroep, omdat de Rijksbezuinigingen niet de deuren van minima voorbij zullen gaan. Bovendien is dat niet de afspraak en toezegging van GroenLinks bij de bespreking van het coalitieakkoord. Mevrouw Hoffmans, ik sta klaar om u de oren te wassen. Ik weet dat het college zal kijken naar de reallocatie van middelen. En de SP vindt het niet meer dan rechtvaardig na een periode van grote overschotten op het inkomensdeel deze 400.000 euro voor de komende jaren elders te zoeken. We dienen hiertoe afhankelijk van de beantwoording van het college eventueel in tweede termijn een motie in. Er ligt bij de afdeling Schuldhulpverlening nog een taakstelling van 2 fte. De instroom bij Schuldhulpverlening neemt toe, mede omdat het voortraject is verbeterd. Dat is mooi en fijn voor de mensen in nood in de stad. Maar om nu in deze barre tijden de taakstelling gestand te doen, gaat de SP te ver. Dat kan niets anders betekenen dan dat er langere wachtlijsten zullen ontstaan en dat minder mensen direct kunnen worden geholpen, met alle sociale en maatschappelijke gevolgen van dien. Wij verzoeken het college deze taakstelling terug te draaien en daar pas toe over te gaan als het aantal cliënten afneemt. Wij noemen dit force majeur. Wij worden in onze overtuiging gesterkt door het advies over deze fte in het doelmatigheidsonderzoek Sociale Zaken. Eventueel dienen we in onze tweede termijn een motie in. Nu wachten we even op het antwoord van het college.

Mevrouw HOFFMANS: Mevrouw Van der Molen, mag ik u wat vragen? Die informatie die u net geeft, waar kan ik die vinden?

Mevrouw VAN DER MOLEN: In allerlei stukken van de afgelopen tijd. Ik weet niet precies of die informatie is verwerkt in de Kadernota. Maar dit is nog een taakstelling uit de vorige periode. Het staat in het doelmatigheidsonderzoek van Sociale Zaken. Tot mijn verbijstering las ik in de beantwoording van de raadvragen op pagina 18, bovenaan, dat dit college voornemens is te onderzoeken of de verruiming in de onlangs vastgestelde verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning teruggedraaid kan worden. En dat in een college waarin Partij van de Arbeid en GroenLinks partners zijn en samen een zetel meer in deze raad bezetten en zij met deze verordening destijds van harte hebben ingestemd. Het is ook een verordening die een totaal participatietraject met de stad heeft ondergaan en iedereen was er blij mee, van uw partijen. Los van het feit dat er nog wordt onderzocht of die 295.000 euro haalbaar is, vind ik dit bijna een onzedelijk voorstel. Graag een reactie van mevrouw Hoffmans en mevrouw Langenacker. D66 heeft zich uitbundig geprofileerd als onderwijs- en emancipatiepartij. Des te onbegrijpelijker is dus het voorstel om zonder feitelijke gegevens en overleg 100.000 euro op het peuterspeelzaalwerk te bezuinigen al in 2011. Ik hoef D66 niet te vertellen dat de gevolgen van het wegvallen van voorschoolse opvang voor kinderen uit gezinnen die geen beroep kunnen doen op de kinderopvang, de kleintjes veroordeelt tot thuis zitten tot het vierde jaar. En dat ze een berg aan sociale vaardigheden achterlopen op kinderen die

wel hebben geleerd om samen te spelen. Bovendien, de meesten van ons hier vinden dat vrouwen meer moeten gaan werken buiten de deur. Dan moeten daar wel de mogelijkheden toe zijn. Peuterspeelzalen geven de vrouwen de mogelijkheid zich op de markt te gaan oriënteren. Met smart wordt gewacht op de wenselijke spreiding en bezetting van peuterspeelzalen over de stad. Pas dan kan er samen met de organisaties bekeken worden of een bezuiniging wenselijk is. We hebben eventueel voor de tweede termijn een motie, maar hopen die niet te hoeven indienen. Verder zou de SP graag zien dat de Regeling Preventie Huisuitzetting ook van toepassing wordt op alleenstaanden. Los van het feit dat het voor de betrokken personen goed is, zal de druk op de maatschappelijke opvang verminderen. Wij dienen hiertoe een motie in: Preventie loont. Onlangs heeft de Tweede Kamer ingestemd met een wetsvoorstel van mevrouw Kant om de huishoudelijke hulp niet meer te hoeven aanbesteden. Wij zijn er blij mee. Zo kan Haarlem gewoon in zee gaan met aanbieders die we kennen en vertrouwen en waarmee we een langdurige relatie kunnen opbouwen, met als voordeel dat ook de aanbieders kunnen investeren in hun personeel, in vernieuwing en in samenwerking met andere organisaties op maatschappelijk terrein en in de ketenzorg. Nieuwe aanbieders sluiten we niet uit en kunnen te allen tijde aansluiten. Maar we onderzoeken eerst of ze betrouwbaar zijn. Op deze manier kunnen kleine organisaties ook een kans krijgen. Slechte aanbieders wijzen we direct de deur. We dienen een motie in. Een van de sprekers op de Kadernota was de directeur van Effect die erop aandrong eerst samen met de organisaties te kijken naar mogelijke besparingen. De SP wil liever geen bezuinigingen op dit terrein, ook al omdat er vanuit het Rijk veel AWBZ-bezuinigingen en overhevelingen naar de gemeenten komen. Indicaties en voorzieningen vallen weg en kwetsbare mensen zijn aangewezen op het welzijnsaanbod in de stad. Het is wel wrang: in Haarlem geven we in vergelijking met andere gemeenten al minder uit aan welzijn. Hebben we het de afgelopen periode enigszins ingelopen, dreigen er nu weer bezuinigingen. Het jongerenwerk kraakt in zijn voegen en de roep om meer is groot. Ouderen die eerst via de AWBZ daginvulling hadden moeten het nu zelf uitzoeken. Maar dan moet er wel een aanbod zijn. Ook aan mantra's 'eigen verantwoordelijkheid' en 'in de eigen kracht zetten' zitten grenzen. En wij zullen erop letten dat Haarlem niet te ver doorschiet. Natuurlijk vinden we het van belang dat er kritisch wordt gekeken naar doelmatigheid en effecten. Maar op dit terrein laten de effecten zich veelal pas na jaren zien. Gekscherend heb ik wel eens geopperd alle instellingen voor 24 uur bij elkaar op te sluiten en ze zelf met voorstellen te laten komen. Zonder dat het aanbod aan de stad verschaalt. We hadden een motie klaar. We denken erover hem in te leveren. Maar we willen de organisaties niet voor de voeten lopen en wachten het antwoord van het college af. Destijds, bij de Pardonregeling, heeft het Rijk toegezegd uitgeprocedeerde asielzoekers op te vangen en een dak boven hun hoofd te geven. Dat gemeenten niet meer mogen meewerken aan de opvang. Dat doen we in de gemeente voor de Ama's en dat continueren we. Maar betreffende die opvang van het Rijk voor uitgeprocedeerde asielzoekers blijkt dat er niets van terecht komt. En er zijn gemeenten die zich er niets meer van aantrekken, want het is onverantwoord om gezinnen met kinderen zonder pardon uit de opvang te zetten, wat nu wel gebeurt. Dus moeten de gemeenten de koppen bij elkaar steken en onderzoeken of wij deze mensen gewoon weer gaan opvangen. Wij dienen hiertoe een motie in: Laat uitgeprocedeerde asielzoekers niet vallen. En als een-na-laatste onderwerp in de eerste termijn een organisatorisch puntje. Stop met het organiseren van informatie- en voorlichtingsavonden in de stad op donderdag. Bij veel onderwerpen willen raadsleden aanwezig zijn. Wij dienen hiertoe een motie in: Raadsleden willen het ook kunnen weten. En als laatste pleiten wij voor een nachttrein, maar het lijkt erop dat deze trein op een zijspoor is gezet door de provincie. Onze jongeren, maar ook anderen, voeren al jaren actie om dit voor elkaar te krijgen. Het is goed voor Haarlem en wij dienen ook hiertoe een motie in: Haarlem, meest gastvrije stad, ook in de nacht.

De VOORZITTER: En al die jongeren gaan dan stappen in Amsterdam?

Mevrouw VAN DER MOLEN: Nee, al die Amsterdammers komen naar Haarlem.
De heer VRUGT: Voorzitter, even over de orde. Ik wil niet flauw zijn, maar er ligt een raadsagenda. Volgens mij hebben we de ingekomen stukken vergeten.
De VOORZITTER: Daar komt een moment voor, meneer Vrugt.

Mevrouw VAN ZETTEN: Wij hebben geen gedicht, maar een citaat van de historicus Huizinga uit zijn *In de schaduwen van morgen*, waarin hij in 1935 schreef: 'Dat de waanzin eensklaps uitbrak en de arme Europese mensheid achterbleef in verstomping en verdwazing, de motoren nog draaiende en de vlaggen nog wapperende, maar de geest geweken. Alom twijfel aan de hechtheid van het maatschappelijk bestel, een vage angst voor de naaste toekomst. Gevoelens van daling en ondergang der beschaving.' Te sombere woorden voor een vrolijke D66'er. Dat neemt niet weg dat het ook nu spannende tijden zijn voor de politiek. In Europa krakende overheidsfinanciën en banken. Onzekerheden over de wereldeconomie. En daarbovenop een olieramp. In ons land voorlopig geen regering. Al maanden eigenlijk niet. Drie grote middenpartijen hebben de meerderheid verloren. De PVV, de grootste winnaar. Wij leven met recht in de schaduwen van morgen. En hoe is het in Haarlem? Wat betreft overheidsschuld kunnen wij ons op schaal meten met Athene. Daar moet dus iets aan gebeuren. Wat het college betreft, regeert hier het ideaal van D66-leider Pechtold: Paars Plus. Voor D66 heeft onze paars plus-coalitie ook een andere tijdgeest gevoeld. Ons coalitieakkoord past naadloos bij de nieuwe Europa-2020-strategie van onze vrienden uit Brussel. Met de trefwoorden Slim, Groen en Sociaal inclusief. Let wel, onze eerste Kadernota is een overgangsnota. Een mix van voortzetting van beleid van het oude regime en uitwerking van het coalitieakkoord. Het oog op morgen. Dit akkoord is geen op details dichtgetimmerde blauwdruk. De ombuigingsopgave is daarvoor te serieus. Van D66 krijgt het college de ruimte om invulling te geven aan nieuw beleid. Nieuw beleid waarbij ook burgers, bedrijven en instellingen worden uitgedaagd om met oplossingen te komen. Met oog voor kleine zelforganisaties en vrijwilligers. Voorzitter, D66 vindt het belangrijk in deze beginperiode een paar zaken te benadrukken. Het beleid moet daadkrachtig en solide zijn. Wat betekent dat? Voor D66 is bovenal een mentaliteitsomslag nodig om tot dit beleid te komen. Daadkracht is in het openbaar bestuur vooral geld uitgeven. Geld uitgeven zit in de genen van de politiek, ook in Haarlem. Maar die rekening wordt wel betaald door de burgers. Volgend jaar met een directe verhoging van de ozb met 3%. Los nog van alle landelijke plannen. U hoort een D66'er geen hel en verdoemenis preken, maar wel prudentie graag met alle plannen. Wij gaan het liefst uit van groei, maar wat als die achterblijft?

Mevrouw VAN DER MOLEN: Als ik tussen de regels van wat u zegt probeer door te lezen, bedoelt u dan dat u met de verhoging van de ozb eigenlijk niet instemt? Of versta ik dit verkeerd?

Mevrouw VAN ZETTEN: Mevrouw Van der Molen, het is opgenomen in het akkoord en wij houden ons aan het akkoord. Dus wij stemmen er zeker mee in. Maar u begrijpt dat wij goed kijken naar de uitgaven, wat wij doen met dat geld van die burger.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Daar kan ik me heel goed in vinden.

Mevrouw VAN ZETTEN: We zijn het ook best af en toe met elkaar eens. Met de junicirculaire van het Rijk wacht ons een stevige bezuiniging op de WMO. Dat wordt meer met minder, als het aan ons ligt. Het wemelt in de stad van onafgemaakt beleid en achterstallig onderhoud. Zowel materieel als immaterieel. Daadkracht betekent niet stapelen van beleid op beleid. Maar ook nadenken en meer aandacht besteden aan de uitvoering, in plaats van holderdebolder naar het volgende project.

De heer VISSER: U bedoelt daarmee te zeggen – u maakt een opmerking over het vorige college – dat uw partners, PvdA en VVD in het college, er op dat punt niets van gebakken hebben. Dat zegt u met zoveel woorden: holderdebolder, naar het volgende project, het is niet af, het ligt open, ik citeer u letterlijk. Prima, ik stipuleer het alleen maar. U was in de

vorige periode oppositie, dan mag u bezwaar hebben. Maar u zit nu met uw collega's en dan gaat u VVD en PvdA even keihard aanpakken. Dit is apart. Wordt het toch een leuke Kadernota, eindelijk. Om nog maar even te zwijgen over het coalitieakkoord, waar u lovende woorden wijdt en waar vriend en vijand het helemaal eens zijn, behalve de oorzakelijke stijging omdat we tot september wachten met de invulling. Maar u hoeft niet te ronken over het coalitieakkoord, want dat had u met iedere fractie kunnen doen. Want we streven naar dit en we willen graag dat. Helemaal mee eens. Dus niet te veel ronken. In september gaan we elkaar tegenkomen wat dat betreft en ik wens u inderdaad veel sterkte met de invulling, want ik gun u een goede invulling.

De VOORZITTER: Ronkt u verder mevrouw Van Zetten.

Mevrouw VAN ZETTEN: Samenhangend beleid heeft ook weging en reflectie nodig van het bestuur. Wij wachten ook op het collegeprogramma, eind deze zomer. Voor D66 zijn de financiële kaders helder: tot en met 2018 een ombuigingsopgave van 35 miljoen euro bij een economische groei van 1%. Bij de Kadernota in 2012 komt een heroverweging zoals afgesproken. Vermindering schuldenlast zit evident niet in de genen van de gemeente Haarlem. De rente is een molensteen en dit moet veranderen. Wij vinden dat ook sociaal. Wij willen ons huidige voorzieningenniveau graag doorgeven. De afspraken

...

De heer SNOEK: In uw verkiezingsprogramma zegt u keurig 10 miljoen euro per jaar van de schuld af. Als ik naar de Kadernota kijk: schrappen investeringen zo ongeveer 8 miljoen euro, nog 5 miljoen euro erbij tellen voor het minder activeren van de onderhoudslasten, maar verder zie ik u niet die schuld aanpakken zoals u het beloofd had. Dan denk ik: Met het oog op morgen of met een Boog om morgen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik neem nota van uw woorden. D66 staat er niet in zijn eentje voor. We doen het allemaal samen. En dan moet je een beetje middelen. Dat begrijpt u ook als CDA.

De heer SNOEK: U onderkent dat u op dit punt niet waarmaakt wat u had willen bereiken.

Mevrouw VAN ZETTEN: De afspraken rond eventuele meevallers zijn duidelijk. 50% voor verbeteren solvabiliteit, 50% voor nieuw beleid en verlagen ombuigingsopgave. D66 verwacht ook dat in de Kadernota 2011 een taakstellend bedrag aan ombuigingen is opgenomen voor deze collegeperiode. Dus we laten niet de hele zaak wegglijden naar 2018. In de genen van de organisatie zitten ook denkkaders ingesleten. Voor D66 is het tijd voor verandering en wel een mentaliteitsomslag. Afgelopen jaren was alles gericht op bouwen. Het ministerie, architecten en ontwikkelaars passen de tactiek toe van het zogenaamd urgentie creëren. Trap die slome gemeentebestuurders op de staart en Haarlem wordt Vancouver of Parijs. In die trant, een beetje gechargeerd uiteraard. De organisatie is doordeesemd met dit beleid. Een onderzoek van OenS, naar de bevolkingssamenstelling vind ik typerend. Recessie en afname woningbouw worden aangegrepen om te waarschuwen voor omvang en samenstelling van de toekomstige Haarlemse bevolking. Het wordt direct al minder met ons. De middelbare leeftijd, 34 tot 44 jaar, gaat de stad verlaten. Dat zou kunnen, maar misschien zijn er ook te veel woningen gebouwd in het verkeerde segment. Is dit geen kans om groen te behouden of hergebruik te stimuleren? Niet alles is negatief, er zijn ook prachtige projecten. Maar we ontdekten ook dat, ondanks voorbereidende consoliderende bestemmingsplannen, alle seinen op groen zijn gezet om een historisch pand op het Houtplein te slopen en te vervangen door fikse nieuwbouw. Een gaatje in de regeling, hartelijk dank! Participatie en inspraak krijgen wat D66 betreft ook een andere invulling.

De heer VISSER: Even over dat pand: het college trekt een bepaalde conclusie, dat kan. Maar komt u daar dan nu tegen in het geweer? Of zegt u dat u het er niet mee eens bent en dan laat u het erbij. Of dient u een motie in, dat we alsnog...

Mevrouw VAN ZETTEN: Meneer Visser, het is al te laat en daar doel ik op. Dat bepaald beleid al ergens in de organisatie in gang is gezet waardoor wij nu te laat zijn om dingen tegen te houden.

De heer VISSER: Dus de organisatie wint het van het bestuur. Dat is nieuw.

Mevrouw VAN ZETTEN: Dat is helemaal niet gek. Daar hebt u misschien ook wel eens mee te maken gehad.

De heer VRUGT: Toch interessant, voorzitter. Want inderdaad, mevrouw Van Zetten zet het heel erg aan. En dat pand gaat ons, net als het CDA, die vraagt er niet voor niets naar, bijzonder ter harte. Ik denk menig andere fractie ook. Het blijkt zoals u zegt te laat. Kunt u nu benoemen, beetje jammer, beetje te laat. Beter niet noemen, dat schept verwachtingen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ja, het kan anders. Misschien in een volgende situatie.

Iedereen heeft de mond vol van tanend vertrouwen tussen burger en bestuur. Het begint wel bij jezelf, in je eigen straat. Bewoners moeten betrokken worden bij het bestuur op het moment dat het nog zin heeft en dus niet nadat afspraken met ontwikkelaars bijvoorbeeld al zijn gemaakt. Wij verwachten van onze wethouders dat zij ook deze ingesleten paden gaan verlaten. Die paden zijn nauwelijks meer te vinden in het Reinaldapark. Inmiddels een verwilderd groen gat, zonder bomen, aan de oostgrens van Haarlem. Strategisch gelegen tussen enkel eufemistisch genoemde 40+-wijken. D66 is een groene partij en al jaren voorvechter van de groene zomen in en rond de stad, ook hier. Die bomen moet zo spoedig mogelijk terug en de plannen uitgevoerd.

De heer VRUGT: Ook hier – misschien ben ik te vroeg en komt u met iets concreets – maar ook hier ben ik het volledig met u eens. Hier links van mij iedereen. Komt u met iets concreets waardoor we gegarandeerd hebben dat het Reinaldapark zo spoedig mogelijk in zijn geheel – want we zitten met een miljoenentekort voor de herinrichting – of roept u maar iets.

Mevrouw VAN ZETTEN: Zal ik gewoon mijn zin even afmaken? De huidige toestand raakt immers het broze vertrouwen van deze wijken in het stadsbestuur. Financieel is de zaak niet rond. Wij vragen onze groene wethouder om duidelijkheid. Hoe gaat hij dit varkentje wassen? Wat dat betreft wachten wij het antwoord van het college af, meneer Vrugt. Pijnpunten, die hebben we ook. Voor D66 is het schrappen van investeringen van 760.000 euro in het natuurpark bij het westelijk tuinbouwgebied een pijnpunt. Wij hebben een motie met de strekking deze plannen niet definitief de nek om te draaien, zoals u in de beantwoorde vragen hebt kunnen lezen. De voorgestelde bezuiniging op peuterspeelzaalwerk mag wat D66 betreft ook niet ten koste gaan van de ontwikkeling van kinderen.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Had ik dat dus heel goed gezien, dat u daar absoluut tegen was.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik was ook heel blij dat u ermee kwam, mevrouw Van der Molen. Kan de wethouder dit garanderen? Graag een antwoord. Het noordelijk tracé van de Zuidtangent, een ander heikel punt, ligt wat ons betreft nog niet vast en wij dienen een motie in. De Kadernota geeft ook aan dat 1 miljoen euro structureel wordt bespaard door het onderhoud naar een structureel lager niveau te brengen. D66 heeft bedenkingen over de haalbaarheid van deze ingeboekte bezuiniging. Wij hechten ook aan goed onderhoud. Niet voor niets is onderzoek verricht naar budgetten voor normonderhoud dat na de zomer pas besproken wordt in de commissie. D66 kan nu onvoldoende beoordelen of een en ander verantwoord is en maakt op dit punt een voorbehoud. Tot slot constateren wij dat deze eerste Kadernota in spagaat is met enerzijds bezuinigingen, specifiek en op detailniveau, en anderzijds grote lijnen met ruimte voor college en organisatie om met een nadere invulling te komen. Het coalitieakkoord is ook niet op details vastgetimmerd. Wel verwachten wij met de begroting een heldere invulling van de uitgezette koers. Het komt nu neer op kracht en fantasie van dit bestuur om uitvoering te geven aan dit beleid,

binnen de door ons geslagen piketpalen. Succes jongens, zou ik willen zeggen. Dank u wel.

De heer SNOEK: In uw verhaal besteedt u kort aandacht aan participatie en inspraak. Ik had wat meer van u verwacht op dit punt – gezien uw partijachtergrond. Ik begrijp dat uw partij hier ook een initiatief in zal nemen de komende tijd. Dat moedigen wij aan.

Tegelijkertijd ligt er ook een opdracht bij het bestuur om hier invulling aan te geven. Wordt het een soort wedloop tussen de fractie en het college, of hoe moet ik deze twee lijnen zien?

Mevrouw VAN ZETTEN: U ziet gelijk een strijd en een wedloop. Maar ik denk dat we er met zijn allen uit moeten komen. Want het gaat om onze stad. Misschien hebt u ook goede ideeën.

De heer VAN DE MANAKKER: U hebt het over mensen tussen de 33 en 44, de middelbare leeftijd. Dan voel ik me behoorlijk... Ik weet niet hoe je mij dan moet noemen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Dat was dus cynisch bedoeld, want dat stond in het onderzoek.

De heer VAN DE MANAKKER: Dat heb ik ook gelezen en er vragen over gesteld. Maar dat het u niet verbaast.

Mevrouw VAN ZETTEN: Het verbaast mij ook, daarom noem ik het even. Om u een beetje te prikkelen misschien.

De heer VISSER: Ik heb nog een vraag. Ik kom er nu mee in plaats van straks met een eventuele motie. Het gaat over het geld voor het stadspark, het bezuinigingsvoorstel van het college. Het is een goede gewoonte in de raad dat als er een bezuiniging wordt teruggedraaid, dat je dan dekking aangeeft. Hoeft nu niet, maar ik vraag D66 straks bij de motie aan te geven hoe de derving gecompenseerd wordt.

Mevrouw VAN ZETTEN: Wij zeggen niet een termijn waarop het wel uitgegeven wordt, maar wij zeggen dat het niet definitief geschrapt mag worden, zoals u in de beantwoording kunt lezen. Er zit gewoon ruimte in. Als er toch geld wordt uitgegeven voor een park, dan heeft het Reinaldapark onze voorkeur. Dat merkt u ook wel aan mijn betoog.

De VOORZITTER: Ook daar was trouwens geen dekking voor.

Mevrouw VAN ZETTEN: Wij willen graag dat de dingen waaraan begonnen wordt afgemaakt worden.

De heer SNOEK: Laat ik beginnen met de complimenten aan de raadsleden van de coalitie en de fractievoorzitters in het bijzonder. Meneer Van Velzen, mevrouw Van Zetten, mevrouw Langenacker, mevrouw Hoffmans. U zit er allemaal heel ontspannen bij, terwijl dit de eerste Kadernota is van deze nieuwe coalitie. En zoals de heer Van Velzen mij geleerd heeft: misschien wel het belangrijkste moment van deze vier jaar voor u. In deze week gaat u de grote lijnen uitzetten voor de komende vier jaar. En deze week gaat u uw politieke verhaal waarmaken en toch oogt u nog ontspannen. Mijn complimenten daarvoor. Het college zal me vergeven dat ik me deze week vooral richt tot de andere raadsleden omdat het de fractievoorzitters zijn geweest die met het coalitieakkoord de basis hebben gelegd voor de Kadernota die we deze week bespreken. U als college bent nog bezig met het formuleren van uw visie en op onze vragen over de ombuigingsvoorstellen antwoordt u, ik citeer: dat u liever niet wilt ingaan op deze ombuigingen, maar dat u dat liever doet bij de begroting want op dat moment is er ruimte voor nadere politieke afweging. Nu dus blijkbaar niet. We willen u nu even de rust gunnen om uw eigen visie te formuleren en wensen u daar veel succes mee. Wel willen wij het college verzoeken bij het formuleren van de eigen kernwaarden een voorbeeld te nemen aan het vertrokken college, en meetbare doelstellingen te formuleren. Alleen met deze concrete en meetbare punten kunnen wij sturen bij de begroting en de jaarrekening en zo ook invulling geven aan onze controlerende taak. Een puntje voor de burgemeester: het CDA steunt de burgemeester in zijn idee het Nationaal Historisch Museum te halen.

Voor een dergelijk museum is er een prima plek in de vergrote binnenstad. Wij zien hier om u te steunen. Wij willen ook een suggestie doen: voor een dergelijk museum is er een prima plek in de vergrote binnenstad, op de plek van de drijfriemenfabriek. Natuurlijk komt daaronder de gedeelde parkeergarage en naast het museum een haven met economische activiteiten, en bij de brug ontstaat dan een mooie poort van Haarlem. Nieuwe energie krijgt zo nieuwe impulsen. Geweldig, wij vinden het een fantastisch plan van u. Onze vraag aan de burgemeester is: wat kunnen wij de komende periode verwachten aan activiteiten die u zult ondernemen om dit te realiseren? Wij willen u met raad en daad bijstaan. Tot zover mijn inleiding, ik kom tot de kern van mijn betoog. Wij hebben vier punten. De eerste sport, de tweede de nieuwe concernhuisvesting, de derde het sociale gezicht van Haarlem in aanvulling op wat mevrouw Van der Molen al genoemd heeft en de vierde de reikwijdte van de Kadernota. Ik begin bij sport. Ons eerste en zeker niet het minst belangrijke punt. Het voorgaande college heeft veel goeds gedaan voor sport in Haarlem, zelfs als oppositiepartij kunnen we dat constateren. Soms proef ik bijna heimwee naar meneer Divendal. Dat had ik niet voorzien toen ik hier twee jaar geleden op de tribune zat. Maar er zijn nog twee losse eindjes die we met elkaar moeten oplossen: het kunstgrasveld van HFC Kennemerland, de nieuwe amateurclub en Duinwijck. Ik ga beginnen met Duinwijck. We willen samen met de Ouderenpartij, die op dit punt een zeer actief schaduwraadslid heeft, eindelijk duidelijkheid vragen voor deze club. Op 2 juni hebben wij van het college een brief mogen ontvangen waarin zij aangeeft vast te willen houden aan de ambitie deze nieuwe accommodatie te realiseren. Dat is mooi. Maar helaas, er resteert nog een tekort van 900.000 euro. Wij willen graag de steun van deze raad vragen om het tekort te dekken uit de opbrengsten van de btw-belaste verhuur van de gemeentelijke buitensportaccommodaties. Ik hoop dat u mij vergeeft dat ik dit niet voor alle luisteraars ga uitleggen. We krijgen veel geld terug van de belasting omdat we onze sportaccommodaties anders verhuren. Wij willen dat geld graag weer inzetten voor sport en als topprioriteit noemen wij Duinwijck.

De heer VAN VELZEN: Geldt dat plan voor btw-belaste verhuur – dat geld dat u overigens eerst hebt uitgegeven, maar dat terzijde – voor alle beleidsvelden?

De heer SNOEK: Nee, we willen het graag inzetten voor sport. In de motie die wij indienen zeggen wij dat er een prioritering moet komen van wat er nog nodig is voor de sport. Wij willen die prioritering zien...

De heer VAN VELZEN: Dat begrijp ik wel. Mijn vraag is gewoon simpel: btw-belaste verhuur van sportaccommodaties, dat geld wilt u besteden aan sport, aan nieuwe investeringen. Geldt dat voor alle beleidsvelden? Dus als we op andere beleidsvelden ook btw-belaste verhuur doen en we krijgen dan ook de btw terug, gaan we dat dan ook inzetten in dat beleidsveld? Dat vind ik buitengewoon interessant.

De heer SNOEK: Ik vind het sowieso interessant nu van u te horen dat er misschien nog meer belastingteruggave aan zit te komen. Ik heb daar nog geen zicht op, dus ik wil daar nu...

De heer VAN VELZEN: Dat begrijp ik, dat u daar geen zicht op hebt.

De heer SNOEK: Wat insinueert u daarmee?

De heer VAN VELZEN: We verhuren alle podia btw-belast. En al die btw zit dus niet in de begroting, want die boeken we niet. En omdat we toevallig bij sport in het verleden een foutje hebben gemaakt en hersteld hebben, wilt u het gaan uitgeven.

De heer SNOEK: Ja.

De heer VAN VELZEN: En bovendien verhoudt zich dit niet met uw plannen om de schuld terug te dringen.

De heer SNOEK: Uw standpunt is mij duidelijk. Alle partijen hebben in de campagne gezegd dat ze voor Duinwijck gaan. Wij vinden nu dekking, dat is wat de coalitie ons steeds vraagt.

De heer VAN VELZEN: U vindt dekking voor 900.000 euro en de rest?

De heer SNOEK: Ik heb een brief van het college ontvangen die zegt dat er een tekort resteert van 900.000 euro. Als deze brief niet juist is, stel ik voor dat u de wethouder om een correctie vraagt. Ik ga uit van de informatie die mij door het college is verstrekt.

De heer VAN VELZEN: Een groot deel van de dekking van de Duinwijkhal moest komen uit de verkoop van grond voor die woontoren daar. En die woontoren is er niet en komt er niet.

De heer SNOEK: U bent volgens mij in debat met de wethouder sport. Ik raad u aan dat in uw eigen termijn te doen. Ik ga uit van de brief van de wethouder; er resteert een tekort van 900.000 euro.

De heer VAN VELZEN: Dan is de vraag aan het college of die brief correct is.

De heer SNOEK: Dat is uw vraag aan het college. Ik neem aan dat het college er antwoord op zal geven. Wij willen dat het geld van de belastingteruggave wordt ingezet voor sport en misschien zit er nog wel meer in. U hebt daar beter zicht op dan ik. Ik ga verder. HFC Kennemerland: we hebben in april in de raad al een goede discussie gevoerd die resulteerde in een raadsbreed aangenomen motie HFC Kennemerland. Strekking van deze motie was dat na het opstellen van een gebiedsvisie, maar uiterlijk in 2012, de gemeente zich een goede en betrouwbare huismeester zou tonen en het vereiste onderhoud zou plegen met de reeds in het investeringsplan gereserveerde middelen. Met andere woorden: we hadden 350.000 euro in het investeringsplan staan. We willen eerst kijken waar het voetbalveld precies moet komen. Maar uiterlijk in 2012 zouden we dat kunstgrasveld vernieuwen en de raad heeft daar raadsbreed mee ingestemd. Het is dus ook een verrassing voor ons dat in de Kadernota wel een ombuiging staat en wordt voorgesteld dit geld te schrappen. Omdat wij vanuit het college geen enkele sluitende verklaring hebben gekregen waarom dit nu toch in de kadernota wordt voorgesteld, blijven wij geloven dat dit een vergissing is. Immers, anders moeten we constateren dat het college een raadsbrede motie naast zich neerlegt. Wij kunnen ons niet voorstellen dat het college dit zonder enige motivatie zou doen. Ook omdat we hiermee een situatie krijgen die wij, zeker als CDA, niet meer aan de Haarlemmers en de clubs kunnen uitleggen. We kunnen als raad toch niet op 29 april een besluit nemen om uiterlijk in 2012 daarin te investeren en vervolgens nog maar drie maanden later een compleet ander besluit nemen? Dit raakt aan onze geloofwaardigheid en we hopen dan ook op uw steun bij onze motie. Sterker nog, ons amendement. Want het lijkt ons een goede zaak het college een zetje de juiste kant op te geven in de vorm van een amendement met de naam HFC Kennemerland, de herhaling. We dienen dit samen in met de Actiepartij, de SP, GroenLinks en de PvdA en we verzoeken hierin om de raadsbreed aangenomen motie HFC Kennemerland over te nemen en dus deze ombuiging te schrappen.

De heer VAN VELZEN: Uw collega Visser zei dat om geld uit te geven er een dekking aangegeven moet worden. Dus ik vraag u waar u de dekking vandaan haalt, want dan gaat u iets anders schrappen.

De heer SNOEK: Ja, ik ben graag bereid er met u in tweede termijn over na te denken.

De heer VAN VELZEN: Nee, nee, nee. Er werd net iemand flink getergd en het is nu bij u boter bij de vis.

De heer SNOEK: Bedankt, meneer Visser. Ik ben nog in overleg met partijen om de juiste bron te vinden. En ik zeg u toe dat u op deze vraag deze week een antwoord krijgt. Of dat het antwoord zal zijn dat u wilt hebben, kan ik niet beloven. Deze toezegging hebt u binnen, meneer Van Velzen. Ik heb meer ijzers in het vuur. Ik ga verder: de concernhuisvesting. We wachten nog steeds op een uitgewerkt en gedetailleerd overzicht van de uitgaven en nog geplande investeringen van de nieuwe concernhuisvesting. Als ik dan toch in debat ben met de heer Van Velzen: we hebben het verzoek ook wel eens aan u gedaan, maar we kregen nooit een echt goed overzicht. En het is nog maar een paar jaar geleden dat enkele partijen uit de raad hierover campagne hebben gevoerd. Zowel de SP als de VVD ...

Mevrouw VAN DER MOLEN: Vier jaar geleden exact. Dus niet een paar jaar.

De heer SNOEK: Enkele jaren, vier jaar geleden. Misschien kunt u mij nog meer aanvullen, ik was er toen nog niet zo actief bij als nu. U beloofde een stadhuis dat vele malen goedkoper zou zijn dan het voorliggende plan...

De heer VAN VELZEN: Nee, er is vier jaar geleden afgesproken dat er een plan zou komen dat een structurele besparing zou opleveren op de jaarlijkse begroting.

De heer SNOEK: Ik ken die prachtige verkiezingsposter van u, met dat bord 'Te koop' voor het stadhuis...

De heer VAN VELZEN: Mooi hè? Had u die maar gehad, dan had je nu vijf zetels gehad.

De heer SNOEK: Meneer van Velzen, ik hoop dat u de komende verkiezingen ons als onze adviseur wilt komen helpen, want inderdaad, vijf zetels zijn welkom.

De heer VAN VELZEN: Ik zoek naast mijn pensioen nog extra inkomsten, dus dat komt goed uit.

De heer SNOEK: U bent bij deze meer dan welkom.

De heer VRUGT: Meneer Snoek, op die basis had u die winst gehad om net zulke illegitieme redenen als de VVD. Dus ik zou er niet happig op zijn.

De heer SNOEK: Maar ik zou ze ten goede gebruikt hebben, dat is het verschil. Maar ik ga het concreet maken. Mijn vraag aan mevrouw Van der Molen en de heer Van Velzen is of u nu met tevredenheid terugkijkt op wat u hierin de afgelopen vier jaar hebt bereikt. U zat beiden in het college. Durft u deze week nog te verklaren dat de nieuwe huisvesting vele malen goedkoper is – en daar mag u uw eigen draai aan geven – dan het plan dat voor de campagne voorlag? Bij ons als fractie ...

Mevrouw VAN DER MOLEN: Ik wil daar graag op reageren.

De heer SNOEK: Ik hoopte dat u dat in uw eigen termijn zou doen.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Ik ben ontzettend blij dat de concernhuisvesting in de binnenstad komt, dat sowieso. Maar er is in de loop der tijd het een en ander bijgekomen: het is een heel mooi duurzaam gebouw geworden. En dat zijn wel extra kosten, die moet u erbij rekenen.

Mevrouw HOFFMANS: Maar het oorspronkelijke plan was ook heel mooi en duurzaam.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Maar het is nu superduurzaam.

De heer SNOEK: Mag ik uit uw woorden concluderen dat u een ambtenarenpaleis gebouwd hebt? En dat u er trots op bent?

Mevrouw VAN DER MOLEN: Nee, dit sluit heel erg aan bij deze nieuwe coalitie die wil inzetten op een duurzame samenleving. En dit is een voorbeeld voor de rest van de stad om ervoor te zorgen dat we in de toekomst duurzaam bouwen.

De heer SNOEK: Ik hoor u zeggen: het is duur geworden maar we zijn er wel trots op.

Waarvan akte. Bij ons als fractie ontstaat namelijk het beeld dat we keer op keer op onderdelen het oorspronkelijke plan moeten bijplussen. Investerings in ICT en meubilair, in archiefruimten, allemaal investeringen die met het oorspronkelijke plan niet nodig waren geweest en dus als directe of indirecte kosten van het nieuwe stadhuis gezien moeten worden. En het ergste is: het einde is nog niet in zicht. Want wat zullen de te verkopen panden uiteindelijk gaan opbrengen? We wachten graag het antwoord straks van meneer Van Velzen af en zullen hier in de tweede termijn op terugkomen. We sluiten een motie niet uit. Het derde punt: het sociale gezicht van Haarlem. Hier is al veel over gezegd. Ik pik er een dingetje uit: op diverse manieren wordt geprobeerd inhoud te geven aan de pijler sociaal en betrokken. Op een punt kunnen wij ons echter niet voorstellen dat de coalitiepartners tevreden zijn met hoe het college invulling geeft aan sociaal en betrokken. En dat gaat om het in rekening brengen van de kosten van het aanleggen van parkeerplaatsen voor mindervaliden. We hebben hierover schriftelijke vragen gesteld maar daarop hebben we geen inhoudelijk antwoord gekregen. Dus hoe dit eruitziet: ik weet het nog niet. Maar volgens mij voelt het college zelf ook wel aan dat dit niet helemaal lekker ligt en geeft het college daarom in de Kadernota al aan dat de laagste inkomens in aanmerking kunnen komen voor kwijtschelding van deze lasten en dat in individuele gevallen een beroep kan worden gedaan op vergoeding uit Wmo-middelen.

Maar is dit nu werkelijk het signaal dat u als coalitie wilt afgeven aan onze stad? Als we straks een fietslift willen in de fietsenstalling, voor als ouderen straks bij het station de fietsenkelder in willen, gaan we dan alle draagkrachtige ouderen belasten? Als we een stoep ...

Mevrouw HOFFMANS: Dit slaat nergens op wat u nu zegt. U hebt gelijk dat de vraag niet beantwoord is, dat heb ik ook gezien. En dat vond ik een manco in de beantwoording, hoe goed en zorgvuldig ook. Die had ten dele zeker beantwoord kunnen worden. Het gaat daar om individuele parkeervoorzieningen. Er is geen sprake van dat wij de aanleg van openbare invalidenparkeerplaatsen in rekening gaan brengen bij de burger. Ook overigens over het in rekening brengen van die individuele parkeervoorziening is lang gepraat binnen de onderhandelingen, dat kan ik u zeggen. Vandaar dat expliciet is benoemd dat minderdraagkrachtigen gecompenseerd kunnen worden.

De heer SNOEK: U was er dus ook geen voorstander van, u hebt ervoor gevochten het niet te doen en het feit dat minderdraagkrachtigen worden gecompenseerd is een compromis. Maar uiteindelijk gaan we de draagkrachtige invaliden wel belasten.

Mevrouw HOFFMANS: En zo zullen er nog veel voorstellen komen. Ik vind het ook geen leuke boodschap en ik kijk niet uit naar de beslissingen die we moeten nemen en wat ons nog te wachten staat. Maar zo zullen er nog veel meer dingen voorbij komen, waar wij – dus ook u – een besluit over moeten nemen ook al worden we er helemaal niet blij van.

De heer SNOEK: Het siert u dat u hier verantwoordelijkheid voor neemt, mijn complimenten. Wij zullen evengoed met een motie komen: Doorberekening aanleg parkeerplaatsen mindervaliden onwenselijk. Wij achten deze bezuiniging dus onwenselijk en in de motie vragen we ...

Mevrouw VAN DER MOLEN: Ik heb dit zitten volgen en ik weet dat de nota bestaat. Ik zou u willen vragen met deze motie te wachten tot die nota besproken wordt. Ik weet eerlijk gezegd niet wat er in staat en dat weet niemand hier. En volgens mij is die nota klaar en komt die vandaag of morgen op ons af. En dan kunt u deze motie altijd nog tijdens de raadsvergadering indienen.

De heer SNOEK: Wij stemmen donderdag wel of niet in met de Kadernota. Dit voorstel maakt daar deel van uit. Mijn vraag aan de coalitiepartijen is of u mij voor donderdag kunt uitleggen hoe dit werkt en of er elementen in zitten waarop wij u gelijk kunnen geven. Nu zie ik alleen maar een losse flodder zonder toelichting vanuit het college en denken wij als fractie dat het geen goed voorstel is. Dus ik houd nog even de motie op tafel, als u het niet erg vindt. Ik kom bij mijn vierde en laatste punt: de reikwijdte van de Kadernota. We zijn blij dat het college de nodige bezuinigingen serieus oppakt. Ook vinden wij het goed dat men hierbij over de grenzen van het eigen mandaat heen durft te kijken. Voorstellen voor na 2015 zijn wat ons betreft dan ook welkom, maar zouden naar ons idee geen deel moeten uitmaken van het besluit over de Kadernota. Net als deze voorstellen in de Kadernota niet verder zijn uitgewerkt. Deze loopt immers slechts tot 2015 en het college spreekt zelf dan ook over een resterende taakstelling 2016, 2017 en 2018. Naar ons oordeel dient de omvang en nadere invulling van ombuigingen na 2015 inzet te zijn van de verkiezingen in 2014. Dan mogen we allemaal weer de hort op. Dan mogen we allemaal weer zeggen hoe we het willen doen. De een zal het beter lukken dan de ander. Ik hoop dat het dan ons weer wat beter lukt. Maar daar moet besproken worden hoe die ombuigingen moeten worden ingevuld. Dat is de plek om daar beloftes over te doen en aan de kiezers daar mandaat over te vragen. Wij dienen een amendement in dat ervoor pleit in het besluit niet af te spreken dat we tot 2018 35 miljoen euro ombuigen, maar in het besluit te spreken over 23,8 miljoen euro tot en met 2015. Tot slot: ik ben aan het einde. Maar niet voor ik mijn laatste punt maak. Wij maken ons als CDA Haarlem grote zorgen over de plek die kinderen innemen in onze gemeente. Wachtlijsten voor de

kinderopvang en de voor- en naschoolse opvang, loten op middelbare scholen, wachtlijsten bij de sportclubs ...

Mevrouw HOFFMANS: Ik moest het even verwerken. Het verbaast me toch wel heel erg dat u met die motie gaat komen om de bezuinigingen niet verder te laten strekken dan tot 2015. Want volgens mij krijgen wij als politiek voortdurend het verwijt dat we niet verder kijken dan onze eigen termijn en onze portemonnee lang is. Nu hebben wij als coalitie afgesproken dat we het wel gaan doen en dan worden we daarin teruggefloten. En dan zegt u: geachte coalitie – u moet vooral niet verder kijken dan uw neus lang is en dan laat u de rest straks maar aan ons over. En dan geef ik het u te doen straks, over vier jaar.

De heer SNOEK: U hebt de tijd genomen het op u te laten inwerken, dat is goed. Ik hoop dat u ook herinnert dat ik zei dat we blij zijn dat het college over het eigen mandaat durft heen te kijken. Wij zijn blij dat er in de Kadernota gesproken wordt over na 2015. Het amendement gaat heel specifiek over het besluit, het besluit dat wij hier als raad tezamen nemen. Daarover zeggen wij: laat het besluit over de Kadernota gaan en ook over de termijn van deze Kadernota, en die is tot 2015. U kunt wel zeggen dat u blij bent dat we dingen zeggen over na 2015, maar er staat verder niets over in. Er wordt gesproken over een PM-taakstelling.

Mevrouw HOFFMANS: U weet ook dat dit de komende tijd nog moet worden uitgewerkt. U bent verbaasd dat wij er allemaal nog zo ontspannen bij zitten, maar eerlijk gezegd zie ik veel meer op tegen de komende begroting dan tegen deze Kadernota. Want dat wordt veel spannender en ingewikkelder.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Ik ben het met de heer Snoek eens. Niet omdat ik niet verder wil kijken dan die vier jaar, maar omdat we helemaal niet weten hoe de economische ontwikkelingen verlopen. We weten helemaal niet wat het Rijk gaat doen met de nieuwe coalitie. Als je volgend jaar een nieuwe begroting maakt voor 2012, ga je dat plannen voor vier jaar. Je bent altijd sowieso met de toekomst bezig. Maar om nu te zeggen dat we tot 2018 35 miljoen euro moeten bezuinigen, vind ik rijkelijk voorbarig. En ook wel een beetje over je graf heen regeren, ook al meteen bij het begin. Dus ik steun denk ik het amendement van de heer Snoek, ik ben het er wel mee eens.

Mevrouw HOFFMANS: Maar u hebt ook in de Kadernota kunnen lezen dat we in 2012 sowieso gaan herzien en herijken. Het werkt met begrotingen zo dat we voortdurend op basis van nieuwe gegevens en cijfers bijstellen. Dat is altijd zo.

De heer SNOEK: Maar u vraagt voor die begroting gaat gebeuren nu deze week uitspraken te doen voor taakstellingen tot 2018.

Mevrouw HOFFMANS: Ja, dat vragen wij u. Maar daarbij zeggen we ook dat we in 2012 gaan herbezinnen.

De VOORZITTER: Is dit niet een beetje een theoretische discussie, meneer Snoek? Het mandaat van deze raad is vier jaar. De raad die daarna gekozen wordt, kan het weer helemaal anders doen.

De heer SNOEK: Dat sluit mooi aan bij ons amendement. Dank u wel, burgemeester. Ik was mijn slotpunt aan het maken, het ritme ging er even uit. Ik memoreerde de plek van de kinderen in onze stad. We hebben wachtlijsten voor de kinderopvang en voor de naschoolse opvang, we loten om middelbare scholen, kinderen staan op een wachtlijst als ze naar een sportclub willen en binnenkort krijgen we waarschijnlijk ook een spreidingsbeleid voor basisscholen. In de komende maanden nemen wij als fractie een initiatief voor een eerste verkennend onderzoek naar de aard en de omvang van dit probleem. Het resultaat hiervan willen we met u als raad bespreken om zo gezamenlijk tot een aanpak te komen, en we hopen dat u hierin met ons wil meedenken. Dank u wel.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik ken het CDA als een partij die een degelijk financieel beleid voorstaat. Het verbaast mij dat u met veel details komt uit een dergelijk hele grote Kadernota, waar veel onzekerheden in zitten. Want zo is de toestand nu eenmaal in het land en in de wereld. En dat u alleen maar komt met zaken die geld gaan kosten. En ik merk toch eigenlijk heel weinig wat uw ideeën zijn over de tijd waarin we zitten, de

onzekerheden in het financiële beleid de komende jaren. Want ik merk het niet. Ik vind het jammer.

De heer SNOEK: Ik denk dat u in de vragen die ik u heb gesteld al wel wat kunt horen. Bijvoorbeeld dat wij gehoopt hadden dat de schuld wat verder teruggedrongen zou worden. Als u aan mij vraag om alle mogelijke ombuigingen op een rijtje te zetten en het werk van het college of van u te doen, dan had u me eerder moeten vragen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Dat bedoel ik niet. Dan is het gewoon een opmerking. U komt met zaken die alleen maar geld kosten. En een idee hoe het beter moet hoor ik niet.

De heer SNOEK: Ik zal u de komende jaren terzijde staan met goede ideeën, daar kunt u op vertrouwen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Be my guest, zou ik zeggen.

Mevrouw LANGENACKER: Ons land is op dit moment in de ban van twee zaken: de politiek en het voetbal. Voor beide geldt de vraag of er een zo goed mogelijk team geformeerd kan worden om zo goed mogelijke resultaten te boeken. Wat betreft de politiek: er stond vandaag een team Paars Plus of Paars Groen op de stoep van de formateur. Een ploeg met ambities, maar ook met duidelijke kaders. Een ploeg die de situatie waarin we ons bevinden serieus wil nemen en daarvoor serieuze voorstellen wil doen om financieel maar ook qua idealen de boel op orde te krijgen. Een ploeg vergelijkbaar met onze ploeg hier. En daarom roepen we die landelijke ploeg op om ons Haarlems model uit te werken. Een model met ambities, maar ook met moeilijke keuzes, en die liggen hier vandaag ook voor. Wij doen dus een oproep aan die onderhandelaars en wij hopen dat alle partijen hier dat ook doen, landelijk gezien. Zodat we met elkaar een mooie Paars Plus-coalitie tot stand kunnen brengen. Wat betreft het voetbal: twee uitspraken over voetbal. De eerste van Nelson Mandela: 'Sport can reach out to people in a way which politicians can't.' Bij het voetbal staat er een team bij het WK dat staat voor de resultaten. En ik zou vandaag een oproep willen doen aan de heer Van Marwijk en de zijnen, waarin wij hem oproepen wereldkampioen te worden. Niet alleen omdat we willen winnen, en natuurlijk willen we deze prestaties toevoegen aan alle prestaties die we op voetbalgebied al hebben geleverd. Maar vooral omdat we samen in Nederland een dergelijk feest willen vieren. Alle belangrijke initiatieven die mensen bij elkaar brengen zoals de politiek dat doet, maar die mensen ook zelf ondernemen, worden in een keer overschaduwd op het moment dat je wereldkampioen wordt. En dat verbreedert. En wij roepen hen daartoe op. Een tweede uitspraak over voetbal: voetbal is emotie. Dat is politiek ook. Als eerste wil ik wat emoties doornemen die wij als Partij van de Arbeid hebben ervaren en doorgemaakt. Allereerst de emotie van teleurstelling, dat wij als PvdA net niet de grootste werden. Een emotie die wij als Partij van de Arbeid Haarlem als flash back ervoeren, omdat die ons enkele maanden geleden ook overkwam. Emoties van schrik en ontzetting over de grote winst voor de PVV, maar ook in Haarlem een grote winst. In Haarlem stemden 10.450 mensen voor de PVV. Wat drijft deze mensen? Welke angsten en omstandigheden kennen deze mensen om te stemmen op een partij die bevolkingsgroepen uitsluit en aan de kant zet? Een partij die mensen wegzet en geen kansen biedt maar ook zaken voorstelt als gekozen rechters, een gekozen openbaar ministerie. In onze ogen een samenleving die is gestoeld op willekeur en achterdocht vanuit uitsluiten in plaats van verbinden. De politiek heeft een rol om de PVV-stemmers te laten inzien dat we samen een samenleving maken. De overheid kan dat natuurlijk niet alleen. Met de bewoners uit de stad moeten we de komende jaren zoeken naar de mogelijkheden om elkaar te leren kennen en met elkaar deze samenleving in Haarlem te maken. Als derde emotie een emotie van lichte trots, als Partij van de Arbeid hier in Haarlem. Omdat we als PvdA na de slechte resultaten van de PvdA, tijdens de Europese verkiezingen vorig jaar zomer als derde partij geëindigd en tijdens de gemeenteraadsverkiezingen als tweede partij geëindigd, toch nu weer in Haarlem de grootste zijn. Wij hopen in Haarlem die stijgende lijn voort te zetten door een goed lokaal

beleid te voeren en tijdens deze verkiezingen hebben toch 22.081 mensen op de Partij van de Arbeid gestemd. 2000 meer dan vier jaar geleden. Daar zijn we toch lichtelijk trots op.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Voorzitter, ik wil daar toch een kleine reactie op geven. Deze verkiezingen hebben toch wel heel erg in het teken gestaan van strategisch stemmen. Ik wil geen domper zeggen, ik wilde dat er nog iemand extra was geweest waardoor die ene zetel erbij was. Maar dat is er wel aan vooraf gegaan.

Mevrouw LANGENACKER: Volgens mij gaat het bij strategisch stemmen heel vaak daarover. Je hebt het ook vier jaar geleden gezien. Mensen kiezen altijd vanuit een bepaalde overweging. En natuurlijk speelde dat ook bij deze verkiezingen een rol.

De heer RUTTEN: Ik wil even zeggen dat ik blij ben dat de VVD de grootste partij van Nederland is. Ik wil het een keer gezegd hebben.

Mevrouw LANGENACKER: Uw bijdrage komt zo nog. Ik ga er helemaal van uit dat u daar als VVD-fractie zo over denkt. Wij hebben gezegd dat we ons als PvdA gesteund voelen in de campagne en het beleid zoals dat in de Kadernota terecht is gekomen. Waar wij steeds voor gestaan hebben en wat je ook in de kadernota kan terugzien. Dat is werk voor iedereen, een sociale stad, wonen in een prettige omgeving en duurzaamheid. Even naar die punten kijken. Werk voor iedereen: we hebben het vaak gezegd en ook hier zie je het terug. Wij vinden het ontzettend belangrijk, ook in deze onzekere tijden, dat mensen een baan hebben. En dat wij als politiek ook op lokaal gebied zo veel mogelijk doen om mensen dat perspectief te bieden. Want werk verbindt en betekent dat mensen deelnemen aan de samenleving en dat mensen andere mensen leren kennen en daarmee samenleven. Een sociale stad, ons tweede punt. Wij vinden het een belangrijk principe dat de mensen die de sterkste schouders hebben de zwaarste lasten dragen. En dat is ook in de bezuinigingsvoorstellen die voor ons liggen tot uiting gekomen. Daarnaast zijn wij blij, we hebben er hard voor gestreden, de minima te ontlasten. Wij willen als Haarlem dat ook het sociale beleid gehandhaafd blijft op hetzelfde niveau.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Dan neem ik aan dat u onze motie om het bijplussen van de bijzondere bijstand, omdat er veel mensen gebruik van maken, gaat steunen.

Mevrouw LANGENACKER: Ik heb uw motie nog niet gezien. Maar in tweede termijn zal ik daarop terugkomen. Ik wil nog wel even ingaan op uw verhaal rondom de WMO, want ook de Wet Maatschappelijke Ondersteuning vinden wij ontzettend belangrijk. Het bezuinigingsvoorstel dat hier nu ligt gaat specifiek over de zelfindicatie en de preventie. Daarvan hebben we ook in de vorige periode gezegd dat het nog wel wat efficiënter kan en dat is de manier waarop we deze bezuiniging willen invullen. Dan hebben we het over wonen in een prettige buurt. In sommige wijken gaat het goed in Haarlem, in andere wijken moet nog veel gebeuren. In Schalkwijk bijvoorbeeld. Wij maken ons daar zorgen over de voorzieningen. Vandaag stond in de krant dat een winkel in het duurdere segment geen toekomst meer ziet in het winkelcentrum aldaar en vertrekt. Wij vinden dat wijken er voor iedereen moeten zijn en dat een wijk iedereen wat te bieden moet hebben. Het winkelcentrum in Schalkwijk heeft dan ook snel een impuls nodig om voor al de inwoners van de wijk, maar ook voor Haarlem, een toekomst te bieden. Maar ook in andere wijken, zoals bijvoorbeeld de Slachthuisbuurt met veel PVV-stemmers. Daarvan zeggen wij dat het niet alleen gaat om goede voorzieningen, maar ook om goed wonen. En wij vinden het belangrijk dat er in de Slachthuisbuurt, maar ook in Parkwijk voldoende woonmogelijkheden zijn met goede kwaliteit, zodat mensen wat dat betreft het naar hun zin hebben en zich goed voelen. Dat is heel belangrijk. Dan gaan we door naar de financiën en de bezuinigingen. Voetbal en politiek verdringen op dit moment even de economische crisis naar de achtergrond. We hebben er wel mee te maken. Dit is soms pijnlijk, al moeten de uitwerkingen nog komen. Wij maken bezwaar tegen de opmerking in de Kadernota op pagina 31. Daar staat: hoewel niet van harte is in het coalitieakkoord afgesproken dat het niet anders kan dan dat de woonlasten omhoog gaan. Natuurlijk is het vervelend dat de woonlasten omhoog gaan. Maar wij beseffen dat we met de bezuinigingen die er nu komen nog veel meer mensen en organisaties zullen gaan treffen.

Wij zullen iedereen raken, ook het ambtelijk apparaat, de organisaties. Dat is heel vervelend, maar daar staan we nu eenmaal voor. Wat betreft bezuinigingen rondom subsidies aan welzijnsorganisaties, meer partijen hebben het gezegd, zijn wij er een groot voorstander van om een brede discussie te organiseren en wij stellen voor om dit samen met de welzijnsinstellingen te doen en dit ook samen uit te werken. Niet om de hakken in het zand te zetten maar om samen te bekijken wat goed is voor de stad en samen de verantwoordelijkheid te nemen. Wij zijn in deze Kadernota uitgegaan van een worstcasescenario. We hebben het over 35 miljoen euro bezuinigen en dan blijft de groei op 1%. De hoogste bezuinigingen komen onze kant op, zoals grote partijen in het land dat voorstellen. Wij moeten afwachten of dat daadwerkelijk het bedrag is dat onze kant op komt. Wij komen met een amendement waarin wij aangeven dat op het moment dat de groei toeneemt of het bedrag van de bezuinigingen minder wordt, het college inde Kadernota 2012 met voorstellen komt om de bezuinigingen te verminderen. Het staat al in het coalitieakkoord, maar wij komen met een amendement om het ook in het besluit van deze Kadernota op te nemen.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Mevrouw Langenacker, waarom niet een jaar eerder al?

Mevrouw LANGENACKER: Wij hebben gezegd: laten we eerst kijken hoe die groei zich ontwikkelt, dat hebben we ook in de coalitie afgesproken. Wij zetten het over twee jaar, dan heb je het over anderhalf jaar. Want dan wordt de Kadernota 2012 voorbereid. Dan hebben we goed zicht op de economische groei en de bezuinigingen. Het totaalpakket. Dat vinden wij het juiste moment om met elkaar te bekijken wat je wel en niet moet uitvoeren. Ik moet erbij zeggen dat we dit het worstcasescenario noemen. Daar gaan we ook van uit. In het slechtste geval kunnen er nog meer dingen onze kant op komen en dan moet je hem negatief aanpassen.

Mevrouw VAN DER MOLEN: En dat gaat u dan ook in 2012 doen?

Mevrouw LANGENACKER: Ja. Zowel positief als negatief. Mevrouw Van der Molen, we moeten realistisch blijven. Wat op ons afkomt, daar moeten we realistisch mee omgaan. Dan gaan we langs een aantal moties. Een dienen wij zelf in: Rondom het drugsbeleid, waarin wij het college oproepen dat op het moment dat Paars Plus geïnstalleerd wordt en iets gaat doen met de achterdeur van koffieshops, wij als Haarlem een van de eersten zijn die dat project naar zich toetrekken, omdat wij als Partij van de Arbeid ook in de vorige periode en nu strijden om de achterdeur van koffieshops goed te regelen. Dan hebben we moties die ik heb zien langskomen en waarop ik alvast een reactie geef. Dat is HFC Haarlem, inmiddels Kennemerland. Wij hebben rondom de bezuinigingen gezegd dat wij het ook belangrijk vinden dat we als gemeente aan behoorlijk bestuur doen. Op het moment dat je met elkaar een raadsbrede motie aanneemt, met mensen op de tribune die het idee hebben dat ze kunnen fuseren omdat de gemeente in hun wil investeren moet je dat blijven garanderen en niet de voorgestelde bezuiniging van 350.000 euro (het schrappen van het kunstgrasveld) laten doorgaan. Wij dienen deze motie samen met het CDA in. Dan de motie Westelijk tuinbouwgebied. Mevrouw Van Zetten heeft er al iets over gezegd. Ook wij als Partij van de Arbeid hebben in de campagne en in de vorige periode ons hard gemaakt voor een stadspark aldaar. Wij vinden dat een aantal buurten, zoals de Leidsebuurt, op die manier toegankelijk gemaakt moeten worden. Wij beseffen dat op dit moment door de bezuinigingen het park geschrapt wordt. Wij zijn mede-indiener van de motie om in 2012 dit park opnieuw op de agenda te zetten. Dus wij vinden het belangrijk dat het niet in de prullenbak belandt. Dan wil ik iets zeggen over het Reinaldapark. Ik heb meer partijen gehoord die het betoog van mevrouw Van Zetten ondersteunen. Dat je eerst dingen afmaakt die je begonnen bent. Wij hebben als Partij van de Arbeid altijd het Reinaldapark een warm hart toegedragen. Wij vinden het heel belangrijk dat je juist in dat gebied een mooi park maakt waar mensen elkaar ontmoeten. Op dit moment ziet het er niet uit, er moet nog een deel aangepakt worden. Wij snappen dat dat in meer fasen gebeurt, maar wij willen het college oproepen om richting de raad aan te geven welk bedrag ervoor

nodig is om cofinanciering tot stand te brengen. Want wij snappen dat we dit niet alleen kunnen doen en veel partners nodig hebben. Dan nog een punt rondom de besteding van het voorstel zoals dat bij de Jaarrekening aan de orde was. Het voorstel om alvast een bedrag te labelen voor ICT, omdat het er zo slecht mee gesteld is in onze gemeente. Daar zijn wij het volledig mee eens. Maar wij hebben wel in de vorige periode gezegd dat er een goed en gedegen plan onder moet liggen om het te gaan uitvoeren. Dat hebben we tot nu toe niet gezien. We hebben de wethouder in de commissie horen zeggen dat het plan er niet meer voor de zomer komt. Wij willen daarom zeggen dat wij het bedrag als een reservering zien en pas als er een goed en gedegen plan komt, zullen we ermee instemmen.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Over welk bedrag hebt u het dan?

Mevrouw LANGENACKER: Iets meer dan 3 miljoen euro. Ik sluit af met hoop: hoop op een mooi, nieuw Paars Plus-kabinet. Hoop op een mooi WK: eerste. En vertrouwen in een nieuwe coalitie, de onze, die onder een minder goed economisch gesternte een goede vier jaar tegemoet gaat en de zaken realiseert die er voor onze bewoners toe doen. Samen met die bewoners van die stad, want samen maken we Haarlem.

De heer VISSER: Ik heb nog twee vragen. Ik ga terug naar uw betoog en wat u zei over de PVV in relatie tot wonen in Parkwijk en de Slachthuisbuurt. En het tweede is dat beleggers het stadsdeelhart verlaten. Toen zei u dat het vraagt om een impuls, maar u vulde u het niet verder in. Ik vraag u of u iets verwacht van het college op dit punt. Zo ja, wat dan? Wat betreft de PVV: ik denk dat daar hetzelfde voor geldt. U maakt een opmerking over voorzieningen en wonen. Wat verwacht u dan van het college?

Mevrouw LANGENACKER: Het stadsdeelhart, daar heeft het vorige college ook al hard aan getrokken. Wij hebben op dit moment het laatste voorstel om het uit elkaar te halen, om een aantal ontwikkelingen niet tegelijk te laten plaatsvinden. Wij snappen dat, want als de ene ontwikkeling op de andere wacht wordt er nooit iets gerealiseerd. Het enige wat wij zeggen is dat als er partijen toehappen, je als college zo snel mogelijk aan de slag moet gaan. En wat betreft het winkelcentrum heeft het vorige college aangegeven er zo snel mogelijk mee aan de slag te zullen gaan. Wat ons betreft heb je het over de parkeergarage en het upgraden van de faciliteiten aldaar.

De heer VISSER: Dus onder impuls verstaat u dat die narijheid zich kan aandienen, maar dat we een beetje optimistisch moet blijven. Er moet een impuls komen.

Mevrouw LANGENACKER: Ja, ik noem alleen de dingen die we naar voren hebben getrokken. Maar woningbouw realiseren geeft ook een impuls, zodat mensen met een bredere beurs daar gaan wonen. Wij zijn er altijd voorstander van geweest om in Schalkwijk verschillende soorten wonen te realiseren, zodat je op die manier de hele wijk op een goede manier laat functioneren. Is dat duidelijk? Over de Slachthuisbuurt heeft het college plannen liggen om in Zuid woningbouw te gaan realiseren. Wij zeggen alleen maar daar zo snel mogelijk mee aan de slag te gaan, niet alleen het college maar ook de woningbouwverenigingen. Ik wilde dat we het antwoord hadden op de vraag wat mensen drijft om PVV te stemmen; daar zijn allerlei redenen voor. Het enige wat wij als Partij van de Arbeid zeggen is dat je de zaak wel op orde moet hebben. Mensen moet werk hebben en goed wonen, de voorzieningen moet op orde zijn. Als dat het geval is, zullen er nog steeds redenen zijn waarom mensen op andere partijen stemmen en dat is ook hun goed recht. Wij moeten wel als gemeente die basisbehoefte op orde hebben.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Twee dingen: ik heb het speciaal vermeden om over de PVV te praten. Het zijn ontzettend veel stemmers waarvan wij allemaal liever hebben dat ze bij ons komen. Maar kennelijk schort er iets in de samenleving. Ik denk dat onze eerste taak is uit te vinden bij die stemmers waarom ze dat doen. Dan krijg je het antwoord, eerder niet. Twee: ik zou graag van u weten – in het stadsdeelhart moet er volgens u een duurder segment wonen komen – in de vorige periode is afgesproken dat in de Slachthuisbuurt Zuid sociale woningbouw komt. Daarbij hebben we ruimte gegeven om

voor 15% af te wijken. Daar staat u nog steeds achter? Daar houd ik mijn hart voor vast namelijk.

Mevrouw LANGENACKER: Daar staan wij nog steeds achter.

De heer VRUGT: Hierop aanhakend: ik hoor mevrouw Langenacker letterlijk zeggen dat de voorzieningen in die wijk goed moeten zijn. Terwijl ik alleen maar hoor over woningbouw. Over voorzieningen hoor ik u niet. Volgens mij ligt daar de sleutel.

Mevrouw LANGENACKER: Ik heb het helemaal met u eens en wil daar graag op een andere manier, bijvoorbeeld in de commissie, over praten. Want natuurlijk gaat het ook over schoolvoorzieningen, Wmo-loketten, welzijn, mensen die elkaar kunnen ontmoeten...

Mevrouw VAN DER MOLEN: Dat kost allemaal geld, dat realiseert u zich toch?

Mevrouw LANGENACKER: Natuurlijk.

De heer SNOEK: Even doorgaan op die woningbouw. Tijdens de campagne heb u samen met de SP een wat afwijkend standpunt ingenomen waarin u zei dat er meer gebouwd moet worden in Haarlem, met name met betaalbare woningen. U pleit voor 30% sociaal, GroenLinks zelfs voor 40% sociaal. Kunt u me uitleggen hoe ik nu de Kadernota en het coalitieakkoord moet duiden? Er staat dat wordt ingezet op 30% sociaal in nieuwbouwprojecten, maar we maken afspraken met de corporaties dat de bestaande voorraad van 18.000 woningen gehandhaafd kan blijven. Ik doe een voorzetje: dit betekent dus dat voor elke woning die erbij wordt gebouwd, de corporaties woningen aan die voorraad mogen onttrekken zodat er in totaal 18.000 betaalbare woningen in Haarlem blijven?

Mevrouw LANGENACKER: Nee, wij zeggen minimaal 18.000 woningen.

De heer SNOEK: Dat zegt u. Maar ik lees in het coalitieakkoord dat u afspraken maakt om die 18.000 in stand te houden. Maar u legt geen opdracht aan de corporaties op om er meer te bouwen. Dus voor elke woning die ze erbij bouwen mogen ze er ook een aan de voorraad onttrekken.

Mevrouw LANGENACKER: Wat ons betreft is de afspraak heel duidelijk. U begon over groen en rood.

De heer SNOEK: Als het voor u duidelijk is, legt u het mij dan even uit. Ik begrijp uit het coalitieakkoord namelijk dat er niet meer sociale woningen gebouwd hoeven te worden. Ik krijg de indruk dat u denkt dat het wel gebeurt.

Mevrouw LANGENACKER: Dan denk ik toch dat u dat akkoord nog een keertje goed moet lezen. Want wat ons betreft staat het er heel helder in.

De heer SNOEK: Dan is dat voor mij een vraag in de tweede termijn aan mevrouw Van Zetten en de heer Van Velzen: deelt u mijn lezing van dit verhaal of die van mevrouw Langenacker?

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik kan me gewoon aansluiten bij mevrouw Langenacker.

De VOORZITTER: Klaar. Dan moet u gewoon even kijken wat erin staat en het er in de pauze met elkaar over hebben. Bedankt, dames en heren, het verloop van de avond is als volgt. We gaan nu nog luisteren naar de heer Schrama van de Ouderenpartij. Dan hebben we even pauze en dan het vervolg. O, mevrouw De Leeuw, is er een wisseling van de wacht?

Mevrouw DE LEEUW: Nee hoor, ik ben nog steeds fractievoorzitter. De OPH is het met het standpunt in de Kadernota eens dat de schuldenlast moet verminderen, maar is tevens van mening dat er een bezuinigingslast is te slaan door het oversluiten van oude leningen tegen een lagere rente. De huidige lage rente dus. Bezuinigen moet. Maar we gaan uit van 35 miljoen euro, gebaseerd op 1% groei tot 2018. Bij groei van 2% is het te bezuinigen bedrag aanzienlijk minder. Ons voorstel is om voor de begroting deze Kadernota te evalueren. Mochten de cijfers meevallen, dan is het nuttig om nu al een verdeling te maken met prioriteiten een en twee, waarbij in twee de lastenverzwaringen voor de burgers worden herzien. Voor de rentepercentages leveren we een motie in. Vitaal en ondernemend, goed onderwijs en meer betaalbare plaatsen voor startende ondernemers,

maar geen vrije horecasluitingstijden. Hiervoor dienen we de motie Nachtbrakers in. Sociaal en betrokken: maatwerk voor de WMO en betaalbare woningen voor de sociaal zwakkeren, speciaal ouderen. Deze woningen kunnen na de vergrijzingsgolf weer beschikbaar komen voor jongeren. De ombuigingen op onderhoudsniveau naar beneden lijken ons niet zo zinvol omdat goed en gedegen onderhoud juist bespaart doordat het grote investeringen of vernieuwingen voorkomt. Hiervoor dienen wij de motie in: Geen bezuinigingen op onderhoud. Er valt veel te besparen door gesubsidieerde organisaties die voor dezelfde doelgroep werken te activeren om meer samen te werken, eventueel fuseren, waardoor meer effectief en dus goedkoper wordt gewerkt. Verder kan zoals in deze motie verwoord de subsidievorm veranderen om beter zicht te houden. Daarvoor hebben we de motie Andere vormen van subsidieverstrekking. En we hebben een amendement: Bestemming overschot rekening 2009, waarbij wij vragen de geplande investeringen onderhoud Schoterbos en westelijk tuinbouwgebied uit de bestemming 2009 te nemen en deze investeringen in 2010 te actualiseren. Hiervoor hebben we ook een motie. En verder hebben we een motie Beter onderhoud van de trottoirs en wandelpaden. Samen met het CDA hebben we de motie Gebrek aan het rek, over de fietsenstalling op het station. En een over zorg: vermindering van de baten. Dit was het, dank u wel.

De VOORZITTER: Dames en heren, ik stel voor dat we tien minuten pauzeren: tot 21.20 uur.

Schorsing

De VOORZITTER: We gaan verder met de vergadering.

Mevrouw HOFFMANS: Ik wil om te beginnen ook even stilstaan bij de verkiezingsuitslag. Als GroenLinks'er kreeg ik op de avond van de verkiezingen een voortdurende stroom met sms'jes met felicitaties. Het lukte mij desondanks maar niet om blij te zijn. Ik ben donderdagavond laat naar bed gegaan en werd 's morgen wakker: de PVV had inmiddels 24 zetels en de VVD was de grootste partij. Sorry, coalitiegenoten: het is niet persoonlijk. Maar het was toch even slikken. Ik heb net als de anderen nagedacht over de implicaties voor Haarlem. Mevrouw Langenacker zei het net al: in Haarlem heeft 12% van de inwoners op de PVV gestemd. Ik heb nagezocht wat het profiel van de PVV-stemmers is volgens het rapport van Synovate. Daarin stond dat een PVV-stem tegen de afgelopen regering is en dat een PVV-stemmer negatiever denkt over allochtonen en meer negatieve ervaringen heeft met deze groep. Het is allemaal democratie en legitiem, laat ik daar helder over zijn. Maar met name de verharding en negatieve houding ten opzichte van allochtonen baart mij zorgen en boezemt mij af en toe enige angst in. De PVV is hier in de raad niet vertegenwoordigd, maar het signaal dat ruim 12% van de Haarlemmers op de PVV heeft gestemd mogen wij niet negeren. Dus de oproep die al eerder gedaan is. Ik heb het idee dat we voortdurend open staan voor mensen hun verhaal en naar hun problemen luisteren. Dat geldt ook hiervoor: wat zijn de problemen? En dan nog zitten we met het probleem dat er consensus is over het probleem, maar dat er heel verschillend wordt gedacht over de oplossingen. GroenLinks gelooft in het bieden van kansen, in preventie en niet in repressie. Wij hebben tijdens een van de verkiezingsdebatten van Sams het manifest van Sams allemaal gezien en bediscussieerd. Wij onderschrijven dat van harte. We hebben als politieke partij ook zelf de taak dit uit te dragen en de dialoog te zoeken. Maar aan de andere kant liggen er ook heel veel kansen in het coalitieakkoord en dan maak ik nu even het bruggetje naar Haarlem. Stimuleren van betrokkenheid op wijkniveau. Aanpak van schooluitval. Creëren van stageplaatsen. Aanpakken van achterstanden bij jonge kinderen. Inzetten op emancipatie, integratie en diversiteit. Leerwerktraject. College, alstublieft, kom met hele duidelijke doelen en zichtbare resultaten op deze terreinen. Want dat wordt de komende periode heel belangrijk. De keuzes ten aanzien van de bezuinigingen die het nieuwe

kabinet zal maken, hebben natuurlijk ook grote gevolgen voor Haarlem. Het zal u niet verbazen dat ik hoop dat ze daar een voorbeeld nemen aan ons college en kiezen voor een Paars Plus-coalitie. De Kadernota, welk kabinet er ook komt, we moeten bezuinigen. Hoeveel dat precies is, hebben we in de junicirculaire kunnen lezen. Dat weten we pas op zijn vroegst het komend najaar. We zetten in op 35 miljoen euro en gaan dat in 2012 herzien. En mijn grote wens en mijn persoonlijke verwachting is dat het lager zal uitvallen. Maar hoe dan ook is het op dit moment een forse opgave waarmee we het college belasten. Deze Kadernota is nog maar een voorproefje en te weinig concreet om te voelen waar we straks mee te maken gaan krijgen. Hoe dan ook moeten er dus keuzes worden gemaakt. En ik doe weer een oproep. En ik heb dit eerder gedaan, ik doe een oproep om ervoor te waken dat we de keuzes maken vanuit de visie op de samenleving die we willen. Ik doe een oproep om duidelijke doelen en ambities te formuleren en om die leidend te laten zijn in de keuzes die we maken. En dan wordt het nog moeilijk genoeg. Het coalitieakkoord staat vol ambities, maar die moeten bijna allemaal nog worden geconcretiseerd en ingevuld. Dan wil ik ingaan op de speerpunten uit de verkiezingscampagne van GroenLinks in Haarlem: duurzaam, groen en sociaal. Ik roep het college en de raad op duurzaamheid niet het kind van de rekening te laten zijn en oog te hebben en houden voor de lange termijn. Dat is zeker noodzakelijk als de middelen schaars zijn, zoals nu. Het geluk is dat duurzaamheid geld oplevert in de vorm van energiebesparing. Mevrouw Van der Molen had het over penny-wise pound-foolish – daar haak ik bij dit punt van harte op aan.

De heer SNOEK: We lezen in de Kadernota dat investeringen moeten voldoen aan de eis dat ze noodzakelijk, onvermijdbaar en 100% rendabel zijn. Verderop staat dat er een duurzaamheidstoets komt. Wat moet ik me voorstellen bij een dergelijke duurzaamheidstoets? Hoe ziet dat eruit? En wat als er een conflict is tussen 100% rendabel zijn en de uitkomst van de duurzaamheidstoets?

Mevrouw HOFFMANS: De duurzaamheidstoets houdt in dat we de investeringen die we doen gaan toetsen op het aspect duurzaamheid. Dan gaat het over materiaal, de manier waarop mensen werken zoals het leerwerktraject. Op het moment dat het wrikt met de eis van kostendekkendheid, zullen we met elkaar de afweging moeten maken. Die toets is ervoor bedoeld om dat op een zorgvuldige manier te doen. Bij elke investering moet inzichtelijk worden gemaakt wat het ons kost en wat het ons oplevert aan duurzaamheid.

De heer SNOEK: Dus wat u betreft is die eis van 100% rendabel niet heel hard. Het kan zijn dat de duurzaamheidstoets een andere afweging vereist.

Mevrouw HOFFMANS: Er staan meer eisen in, en ik zeg u maar hoe het is, om met meneer Van Velzen te spreken, waarvan ik nu niet kan overzien in hoeverre die elkaar bijten, uitsluiten of in de weg gaan zitten.

De heer SNOEK: Het is voor ons als oppositie prettig om te vernemen dat er dus ruimte zit in die eisen.

Mevrouw HOFFMANS: Dat is goed, we gaan het meemaken. Over het groen: ik gooi hem er zelf even in. Er worden in deze Kadernota forse investeringen op het gebied van groen geschrap: Schoterbos, Verenigde Polders, westelijk tuinbouwgebied. GroenLinks heeft zich gecommitteerd aan de bezuinigingsopgave en wij realiseren ons ook dat er keuzes gemaakt moeten gaan worden. Maar ik zeg hier wel dat de ambities niet te veel onder druk mogen komen te staan; er zijn beloftes gedaan tijdens de verkiezingen, en niet alleen door GroenLinks. Laten we die met elkaar voor ogen houden. Wat betreft het westelijk tuinbouwgebied sluiten wij ons dan ook van harte aan bij de motie van D66. Als het gaat om het Reinaldapark: het ligt er nu braak. Het is het enige groen dat de bewoners van Oost in hun nabije omgeving hebben. Aan het college dus de vraag hoe u denkt deze klus te gaan klaren en op welke termijn en met welke financiën en wat u daar eventueel nog bij nodig hebt. Groen is gelukkig meer dan grootschalige investeringen in parken en natuur. Wij hebben in het coalitieakkoord bepaald dat bouwen niet meer ten koste van het groen gaat, dat er een groennorm in gebiedsvisies komt en dat we wijken gaan

vergroenen. In die zin is het nieuwe structuurplan dat is aangekondigd en geïntegreerd wordt met het groenstructuurplan een heel goed kader. Ik vraag het college wanneer wij dat nieuwe structuurplan kunnen verwachten. Tot slot sociaal: ik heb al iets gezegd over het belang van kansen en een toekomst voor iedereen in Haarlem. Als wij willen dat mensen meedoen, moeten we dat ook faciliteren. Ik realiseer me dat het mogelijkwerijs op gespannen voet staat met bezuinigingen op subsidies. Mevrouw Van der Molen hamerde daar ook al op. Ik heb gekeken: volgens mij heeft mevrouw Van der Molen geen sisalhandschoenen bij zich, dat is een acceptabele ...

Mevrouw VAN DER MOLEN: Nee, dit is een washandje voor in de hammam.

Mevrouw HOFFMANS: Die afspraken over het minimabeleid staan er en die staan in het akkoord. Daar mag u ons aan houden. Dat wil niet zeggen dat we niet nog hele moeilijke keuzes moeten gaan maken. Het is des te belangrijker dat we niet de kaasschaaf gaan hanteren, maar heldere prioriteiten gaan stellen, heldere keuzes gaan maken. En dan nog zal het vaak gebeuren dat we daar niet blij van worden. Maar laat dan naar de stad duidelijk worden wat we wel en niet meer doen. Ik voel prima voor een brede discussie, al zie ik daar wel haken en ogen aan omdat je aan organisaties gaat vragen waar het wel wat minder kan. Ik kan me voorstellen dat niet iedere organisatie daar vrolijk van wordt, maar goed, laten we de brede discussie starten. Maar dan wel met goede kaders. Over het terugdraaien van de verruimende maatregelen in de WMO, de vraag van mevrouw Van der Molen: ik las dat voor het eerst in de beantwoording van de raadvragen. Ik stond er ook niet van te juichen. Laat het college er maar op reageren, want het komt voor mij ook uit de lucht vallen. Dan heb ik vraagtekens bij de taakstelling op het peuterspeelzaalwerk. Het gaat hier om de ontwikkeling van jonge kinderen. Daar wordt de basis gelegd voor hun toekomst, voor hun taalontwikkeling. Een basis voor kinderen om goed te kunnen integreren in de Nederlandse samenleving. En daar gaan we dan nu op bezuinigen en dat wrikt met een aantal doelstellingen die wij in het akkoord hebben benoemd. Ik hoor ook graag de visie van het college erop. Dan het jongerenwerk: ik heb begrepen uit het rapport van Noorda dat het aanbod van jongerenwerk twee keer zo klein is als de vraag. Ook voor jongeren geldt: daar liggen de kansen voor de toekomst. Ook hier geldt dat we duidelijke prioriteiten moeten stellen. Jongerenwerk lijkt mij bij uitstek iets om in te investeren.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Het houdt ons allemaal bezig, dat jongerenwerk. We hebben een motie op de plank liggen waarbij wij voorstellen: de verschillende organisaties in de stad die jongerenwerk aanbieden, dat zijn er te veel wat ons betreft. Je kunt dwingend opleggen dat ze gaan samenwerken en een heel netwerk over de stad doen, er zijn misschien nog andere mogelijkheden. Denkt u daar ook aan wat dat betreft? Mevrouw HOFFMANS: Nee, ik wil in eerste instantie een reactie van het college op wat zij denkt dat mogelijk is. Als u met die motie komt, zal het college daar ongetwijfeld op reageren.

De heer VRUGT: Jongerenwerk, u noemde eerder het peuterspeelzaalwerk en daarvoor noemde u het probleem met het fenomeen kaasschaaf. Ik heb de indruk dat niet anders dan feitelijk de kaasschaaf wordt toegepast. U noemt dingen waar u zorgen over heeft. Echt concreet wordt het niet om te voorkomen dat die kaasschaaf gehanteerd wordt, en om die belangrijke dingen te ontzien U vraagt het aan het college en komt niet met iets concreets.

Mevrouw HOFFMANS: Wie weet kom ik daarna nog met iets concreets. Kijk, de voorbeelden die ik noem hebben te maken met het feit dat we niet die kaasschaaf moeten hanteren maar duidelijke keuzes moeten maken. En ik vraag dus het college uit te leggen waarom zij deze keuzes maakt en waar dat binnen de doelstellingen valt die zij gaat stellen.

De heer VRUGT: Maar die keuzes zijn anders dan de kaasschaafmethode? Zo heb ik het namelijk wel begrepen. Bij alle gesubsidieerde instellingen gaat er zoveel van af. Dat is de kaasschaafmethode.

Mevrouw HOFFMANS: Dan hebt u het serieus echt niet goed begrepen. Want er staat heel duidelijk in het coalitieakkoord dat er dus breed gekeken gaat worden naar de doelen die we stellen en de organisaties die daaraan bijdragen. Dat we op die manier keuzes gaan maken en niet de kaasschaaf gaan hanteren.

De heer VRUGT: Fascinerend.

Mevrouw HOFFMANS: Misschien kunt u toelichten waarom u dat fascinerend vindt.

De heer VRUGT: Het is gewoon helder. Bij de subsidies gaan er percentages van af.

De heer HOFFMANS: Maar er staat niet dat er bij elke organisatie een bepaald percentage van af gaat. Er staat dat er niet geïndexeerd wordt.

De heer VRUGT: Dat doen we inderdaad al jaren niet helaas. Feitelijk is er sprake van een sterfhuisconstructie bij tal van instellingen, die straks echt niet overeind kunnen blijven. Dat weet u ook. Daar had ik graag een oplossing voor gehoord van u als coalitiepartij. Ik zeg niet dat ik hem heb. Sommige instellingen zullen straks echt niet meer kunnen bestaan.

Mevrouw HOFFMANS: Waar haalt u vandaan dat wij bij elke organisatie een bepaald percentage gaan korten?

De heer VRUGT: Als je bekijkt hoe de gesubsidieerde instellingen volgens deze Kadernota de gevolgen van de bezuinigingen krijgen doorberekend, lijkt me dat helder. U vraagt naar de invulling daarvan zonder dat u daar zelf concreet ideeën over inbrengt. Maar ik kan het niet anders uitleggen dan een kaasschaaf.

Mevrouw HOFFMANS: Als u het niet goed leest, kan ik het u niet goed uitleggen. Er staat expliciet in het akkoord: de komende tijd zal het college aan de slag gaan met het ontwikkelen van een nieuwe subsidiesystematiek met daarbinnen de opdracht welke subsidies in aanmerking komen voor stopzetting, korting of wanneer de noodzaak daartoe wordt aangetoond een verhoging van het budget. Dus het gaat om herijking van de systematiek waarbij we kijken of de organisaties voldoen aan de doelstellingen die wij stellen. Dat is een mooi bruggetje naar de afsluiting van mijn betoog. Ik zei het al: er ligt nog veel open, het college heeft nog een flink robbertje te vechten. Ambities moeten nog worden geconcretiseerd en ingevuld. U spreekt op pagina 7 over het formuleren van kernwaarden. Dat klinkt prachtig, maar ik vraag me af wat ik me daarbij moet voorstellen. Zijn dat de concrete doelen waarop we zitten te wachten of is het vager? Ik krijg er een vaag gevoel bij. Ik wil het college vragen toe te lichten hoe zij die ambities vorm gaat geven en op welke manier het college de bezuinigingstaakstelling gaat uitwerken.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Op een van de eerste bladzijden van de beantwoording van de raadvragen schrijft het college expliciet dat zij niet in wil gaan op allerlei vragen omdat ze nog dingen moet uitwerken. Want eigenlijk sta ik achter uw vragen. Ik ben namelijk ook ontzettend benieuwd. Maar u trekt zich er kennelijk niets van aan: u wilt boter bij de vis horen van het college.

Mevrouw HOFFMANS: Ik wil boter bij de vis op de punten die concreet benoemd staan, en die dus in die zin tegengesteld zijn aan wat er aan het begin staat, dat ze alles nog aan het uitzoeken zijn. Waarom worden juist die punten er concreet uitgepikt?

De heer VRUGT: U bent het er dus eigenlijk mee eens dat het moeilijk is om kaders te stellen als er op zo veel punten onduidelijkheden zijn en dat nog verder moet worden uitgezocht. Hoe kunnen we daar als raad kaders stellen, als die keuzes nog zo onduidelijk zijn en er op vragen geen antwoord komt?

Mevrouw HOFFMANS: Dat kan ik onderschrijven, want het geldt voor een paar van uw moties. Het is heel moeilijk om op dit moment integrale afwegingen te maken. En eigenlijk is dat de boodschap die ik het college meegeef. En vraag naar die specifieke dingen die er dan toch instaan.

De VOORZITTER: De strekking van de hele avond is toch dat u aangeeft waar er niet bezuinigd kan worden?

Mevrouw HOFFMANS: Gaat u nu met mij in debat?

De VOORZITTER: Ik denk dat het voor de raad goed is, het gaat om het stellen van kaders. Het gaat hier om een Kadernota. We hebben allemaal gehoord wat er wel moet, onder meer in het westelijk tuinbouwgebied en met het Reinaldapark, en wat er allemaal niet kan, zoals het peuterspeelzaalwerk. Dat zijn wel kaders van het college.

Mevrouw HOFFMANS: Maar ik kan me inleven in een aantal van de oppositiegeenoten dat het met deze Kadernota lastig is omdat veel dingen niet concreet zijn uitgewerkt.

De VOORZITTER: Ik denk dat het niet anders kan. Even voor het proces.

Mevrouw HOFFMANS: Ik vraag alleen op sommige dingen een toelichting. Het is geen verwijt.

De VOORZITTER: Het zou toch heel onverstandig zijn als je 35 miljoen euro bezuinigingen moet invullen, dat je dat in ongeveer twee maanden met elkaar moet bedenken. Dat kan eenvoudigweg niet. Dit is zeer ingrijpend en vergt een bezinning op de rol die een gemeentebestuur in de stad wil spelen en daar moet je tijd voor nemen. Bezint eer je begint. Dat is de strekking.

Mevrouw HOFFMANS: Uw strekking verbaast mij heel erg, omdat u suggereert dat ik het raar vind dat het allemaal niet is uitgewerkt.

De VOORZITTER: Juist niet. Ik geef u daar juist gelijk in.

Mevrouw HOFFMANS: Oké, dank u wel.

De heer SNOEK: Er wordt ons hier wel gevraagd in de Kadernota om in te stemmen met van alles en nog wat.

De VOORZITTER: We zijn nog niet aan het einde van de behandeling, meneer Snoek.

De heer SNOEK: Als mevrouw Hoffmans daar kritische punten bij zet kunt u zeggen dat we wachten op de begroting als het college dit heeft uitgewerkt. Maar vandaag stellen we vast welke kant het college moet gaan uitwerken. Ik steun mevrouw Hoffmans volledig in haar notie op peuterspeelzaalwerk en nog een paar van die punten. Dat het ongewenste bezuinigingsrichtingen zijn.

Mevrouw OTTEN: Ik wil reageren op het antwoord dat u gaf aan mijn buurman van de Actiepartij over de subsidies op alle organisaties. U zei dat niet alle subsidies onder de loep zouden worden genomen. Op pagina 31 van de Kadernota ...

Mevrouw HOFFMANS: Ik heb niet gezegd dat niet alle subsidies onder de loep zouden worden genomen. Ik heb gezegd dat niet alle subsidies met een gelijk percentage worden gekort.

Mevrouw OTTEN: Op pagina 31 van de Kadernota lijkt iets tegenstrijdigs te staan. Het komt op mij over als kaasschaaf.

Mevrouw HOFFMANS: Dan kunt u of niet goed luisteren of niet goed lezen.

De heer SCHRAMA: Mevrouw Hoffmans, ik ben blij met uw betoog, zeker over de duurzaamheid. Alleen: ik heb me verdiept in wat duurzaamheid betekent, zeker als je kijkt naar het kosten en batenverhaal elders in Nederland. Dan blijkt dat het op korte termijn duurder is, aanmerkelijk duurder. Maar op lange termijn is het goedkoper. Dat heeft te maken met het feit dat je minder partijen nodig hebt en dat er minder geld heen en weer gaat. Daar zijn bedrijfsplannen voor. Betekent dit dat als we dit gaan doen, dat u daar op korte termijn extra geld voor beschikbaar gaat stellen?

Mevrouw HOFFMANS: Ik kijk stiekem meneer Van Velzen aan. Het is zo dat je op korte termijn investeringen moet doen die op de langere termijn geld opleveren. Dan kom ik erop dat je niet penny-wise pound-foolish moet zijn. Soms moet je investeren, dat geld ook voor ICT, om op de lange termijn het geld terug te verdienen.

De heer SCHRAMA: Er zijn ook fondsen beschikbaar voor alternatieve energie en alternatieve bezuinigingsvormen die daar voor gebruikt zouden kunnen worden.

Mevrouw HOFFMANS: Dat is al opgemerkt, dat er veel te weinig gebruik wordt gemaakt van Europese subsidiemogelijkheden. Dus dat onderstrepen we hierbij nogmaals.

Mevrouw OTTEN: Voorzitter, een heel kort gedicht als reflectie op de uitkomst van de Tweede Kamerverkiezingen. Cohen op twee, Rutten op een, zo heb je een zetel en zo heb je er geen. Voorzitter, de Haarlemse fractie van Trots op Nederland betreurt het dat onze partij niet meer in de Tweede Kamer vertegenwoordigd is. Niettemin: de Haarlemse bevolking heeft Trots haar vertrouwen gegeven om haar gedurende vier jaar in de Haarlemse gemeenteraad te vertegenwoordigen. En dat zullen wij met verve blijven doen. Haarlem is tot nu toe in redelijke mate gespaard gebleven in de wereldomvattende crisis waarvan niemand weet of het hoogtepunt reeds bereikt is, of het erger wordt of dat er verbetering in zicht is. Ik vrees in ieder geval dat de effecten van de crisis nog heel lang in de stad zullen nagalmen. Een reële nieuwbouwproductie, dat wil zeggen nieuwbouwprojecten die vanaf januari 2010 zijn begonnen met bouwen, is vrijwel stil komen te liggen. Volgens onze informatie kan het zomaar enkele jaren duren voor het weer op gang komt. Dat betekent dat de gouden jaren voorbij zijn voor wat betreft de grondinkomsten van de gemeente. Ook het Rijk bezuinigt en dat wordt hier in Haarlem gevoeld. Te verwachten valt dat het aantal mensen dat gebruik moet maken van de bijstand zal gaan groeien. Naast veel persoonlijk drama ook een financiële tegenvaller voor de stad. De tering naar de nering zetten vindt Trots een goed uitgangspunt. En daarin steunen wij het college. Maar naar de mening van Trots moet dat vertaald worden naar: bij daling van de gemeentelijke inkomsten verlagen we de gemeentelijke uitgaven. En dat gebeurt maar ten dele. Trots vindt dat geen goede keuze om op voorhand een deel van de financiële problematiek bij de Haarlemse burger neer te leggen. Zij zullen zeker getroffen worden door maatregelen uit Den Haag. Heeft het college aandacht voor de stapeling van financiële tegenvallers die hardwerkende Haarlemmers gaan treffen? Trots is van mening dat eerst alle mogelijkheden om binnen het gemeentelijke apparaat te gaan bezuinigen moeten worden benut. Daarnaast kiest het college voor de kaasschaaf bij de aanpak van subsidies. Maar kent het college de effecten van die subsidies? Weet het college waar beoogde doelen worden bereikt en waar geld wordt verspild? Bij de raadsbehandeling van het coalitieakkoord heeft de fractie van Trots op Nederland een kritisch geluid laten horen. Toen noemden we het vlees nog vis, inmiddels heet het Paars Plus. Kiezen voor de kaasschaaf is eigenlijk niet kiezen. Ook het gemeentelijk onderhoud is weer onder vuur komen te liggen. Trots vindt dit een typisch voorbeeld van goedkoop is duurkoop. Haarlemmers hebben recht op een goed onderhouden stad waar bijvoorbeeld ouderen veilig over de stoep kunnen lopen. De Engelsen zeggen: the proof of the pudding is in the eating, oftewel: de resultaten zullen het uitwijzen. Zo kijkt Trots vooralsnog naar deze Kadernota. Het echte werk komt bij begroting 2011. Dan wordt pas echt duidelijk waar deze coalitie de lasten van de crisis neerlegt. Trots is van mening dat deze Kadernota weinig goeds voorspelt. Dank u.

De heer VAN VELZEN: De VVD neemt met volle overtuiging deel aan een college van D66, GroenLinks, PvdA en VVD. Wij zijn van mening dat in dit coalitieakkoord een goede balans is gevonden tussen verantwoord financieel, sociaal en maatschappelijk beleid. Zwakkeren in Haarlem kunnen wat ons betreft blijven rekenen op hulp, het wegwerken van achterstanden op onderhoud wordt onverminderd voortgezet en er is een einde gekomen aan het verder verdichten van de stad, voor groen en duurzaamheid is aandacht en binnen de financiële mogelijkheden zullen hiervoor concrete plannen worden uitgezocht. Tenslotte gaan we de solvabiliteit verbeteren. Voor de VVD staan de uitgangspunten van het coalitieakkoord als een huis. De meest recente groeiramingen van bijvoorbeeld De Nederlandse Bank bevestigen de VVD dat we voorlopig uit moeten blijven gaan van een economische groei van 1%. Uitgaan van een hogere groei is voor de VVD niet acceptabel. Immers, dat lijkt op geld uitgeven dat we nog niet verdiend hebben. De huid verkopen voor de beer geschoten is. Mocht die daadwerkelijke economische groei uitkomen boven 1%, dan kunnen we altijd nog bijstellen. Het kabinet van CDA, PvdA, ChristenUnie deed het in de pers steeds voorkomen dat het redden van de banken

en de financiële crisis de voornaamste oorzaak van hun begrotingstekort is. Niets is minder waar. Het kabinet Balkenende, Bos, Rouwvoet is in de afgelopen vier jaar voortdurend uitgegaan van een hogere economische groei dan er daadwerkelijk was. Daar is dat begrotingstekort door ontstaan.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Kunt u iets dichterbij de microfoon gaan staan? Ik kan u moeilijk verstaan.

De heer VAN VELZEN: Ik doe mijn best. Bij de bespreking van de jaarrekening hoorde de VVD al enkele fracties filosoferen over geld uitgeven. Het duidelijkst was de Actiepartij. Die wilde alvast de reserve WWB en WMO gaan uitgeven. Tegen de Actiepartij wil ik daar het volgende over zeggen. Deze reserves zijn bedoeld om extra en onverwachte uitgaven te kunnen dekken. Beide regelingen zijn open einde-regelingen waarbij wij als Haarlem verplicht zijn de uitgaven te dekken, ook als de Rijksbijdrage onvoldoende is. Het besteden van die reserves is daarom buitengewoon onverstandig. Daar komt nog bij dat de Actiepartij vroeg de vaste schuld naar beneden te brengen. De VVD wijst de Actiepartij er nog maar even op dat als hij zijn zin krijgt en deze reserves van ongeveer 7 miljoen euro worden uitgegeven, Haarlem dat geld bij de BNG moet lenen. Daardoor loopt onze schuld opnieuw op en gaan we jaarlijks 350.000 euro aan rente betalen. Geen goed plan dus.

De heer VRUGT: Tenzij we natuurlijk het geld heel zinnig gaan besteden en we die reserves misschien helemaal niet nodig hebben. We vragen niet om die potjes op te maken.

De heer VAN VELZEN: Dat zei u wel.

De heer VRUGT: Wij constateren dat er reserves niet zijn uitgegeven terwijl er achterstanden zijn op die sociale gebieden. Dat verbaasde ons. U zegt dat dit onze mening is, maar dat was onze constatering.

De heer VAN VELZEN: En wij zeggen: die reserves moet je laten staan. Of je ze zo moet laten bestaan is de vraag. Maar uitgeven doen we ze sowieso niet. Loon- en prijsontwikkelingen. Door de VNG is een tweejarige ambtenaren-CAO afgesloten. Het is ons als VVD niet helder wat de consequentie van deze CAO is. Wij vragen het college dat aan ons duidelijk te maken in haar termijn. Prijsstijgingen als gevolg van de lage inflatie lijken ons geen serieus risico. Het college wordt gesteund door ons in het voorstel tot beperking van de investeringen door het aanbrengen van een investeringsplafond. Het is noodzakelijk deze investeringen terug te brengen tot een maximum dat we ons kunnen veroorloven op basis van vrijvallende kapitaalslasten. Als we meer investeren, lopen de kapitaalslasten opnieuw op, de bedragen moeten we lenen, enzovoort. De VVD is van mening dat verbonden partijen samen met de gemeenten de trap af moeten. De VVD ziet op korte termijn graag plannen tegemoet hoe we dat gaan doen. Wij maken ons met name zorgen over de situatie bij de VRK. Hier moet niet alleen het enorme verlies over 2009 worden goedge maakt. Daar komt nog een bezuiniging overheen. Over het goedmaken van dit 2009-verlies hebben we tot nu toe niets anders gehoord dan sussende woorden en goede voornemens. Van het college willen wij wel eens horen hoe de VRK dit gaat doen. En wat gaat het college doen als de VRK of andere verbonden partijen er niet in slagen hun bezuinigingen te realiseren? Waar gaat het college het geld dan vinden? We begrijpen dat er bij de VRK ook niet-wettelijke taken worden uitgevoerd. De vraag is welke dat zijn. Leveren die winst of verlies op? Hoeveel managementattentie vraagt dat? Enzovoort. Wij stellen sowieso voor... Vindt u het goed als ik ga zitten?

De heer VEEN: De VVD maakt zich zorgen over bijvoorbeeld de stemverhouding bij een verbonden partij als Paswerk. Haarlem heeft daar in verhouding met haar financiële bijdrage een onvoldoende stem in het bestuur. De VVD wenst op korte termijn te komen tot een andere organisatievorm van Paswerk, waarvoor de maatschappelijke onderneming de beste vorm lijkt. Tot slot vraagt de VVD aandacht voor de democratische verantwoording in gemeenschappelijke regelingen en overlegorganen. Het voorbeeld is hier een recreatieschap met het plan om vakantiebungalows bij het Fort te realiseren.

Gemeenteraden van deelnemende gemeenten in het schap staan aan de kant. De VVD vraagt het college hoe zij de raad zal betrekken bij planvorming op een zodanig tijdstip dat de mening van de gemeenteraad er nog toe doet. Evenals de afgelopen vier jaar wil de VVD dat de precario op ondergrondse kabels en leidingen jaarlijks met 3% boven inflatie verhoogd wordt. De VVD wil deze belasting gelijkwaardig behandelen met de ozb. De meeropbrengst, net als de gehele opbrengst, komt geheel ten goede aan de solvabiliteit. Hiervoor komen wij met een amendement. Als bijvoorbeeld het aantal vierkante meters wegen in Haarlem groter wordt, is het voor de VVD geen automatisme dat het wegenonderhoudsbudget meteen mee wordt verhoogd. Immers, het onderhoudsbudget is ook afgestemd op de gemiddelde kwaliteit en levensduur van het betreffende onderwerp. Nieuwe technologie en modern materiaal kunnen lagere onderhoudskosten geven. Daarom steunt de VVD het college om areaaluitbreiding niet automatisch tot budgetverhoging te laten leiden. Van de betreffende gemeentelijke afdelingen mag verwacht worden dat zij vindingrijk en creatief zijn om het onderhoud van areaaluitbreiding binnen de bestaande budgetten te dekken. De VVD kan zich vinden in de geschrapte investeringen die het gevolg zijn van het besluit om een investeringsplafond te kiezen. De VVD beseft dat er raadsfracties zijn die het schrappen van alle investeringen rondom het voetbalstadion aan de Jan Gijzenkade afwijzen. Met name het schrappen van de kunstgrasvelden: het college heeft toegezegd binnen zes maanden met een gebiedsvisie te komen. De VVD wijst erop dat er in deze visie wat haar betreft niet automatisch plaats is voor een voetbalaccommodatie in welke vorm dan ook. Wij hebben als gemeente...

De heer SNOEK: De raadsbrede motie, ook door uw fractie gesteund, was heel expliciet en zei: voetbal aan de Jan Gijzenkade, een kunstgrasveld, uiterlijk in 2012. Doet u nu afstand van de motie die u toen gesteund hebt? En welke informatie hebt u op basis waarvan u dit nu besluit?

De heer VEEN: Sindsdien zijn er ontwikkelingen geweest. Wij willen eerst een gebiedsvisie hebben, want we hebben gezien dat het anders moet worden. We kunnen moeilijk nu gaan investeren en plannen maken. Het lijkt ons onverstandig. Dan blijkt dat het kunstgrasveld niet op de juiste plek ligt en zijn we 150.000 euro kwijt.

De heer SNOEK: Op verzoek van enkele coalitiepartijen is de gebiedsvisie opgenomen in de motie over het kunstgrasveld. Deze gebiedsvisie maakt onderdeel uit van de motie zoals hij toen is aangenomen. En heel helder was: er komt een gebiedsvisie, het gaat erom of het veld zo of zo moet liggen, maar heel duidelijk was dat het kunstgrasveld aan de Jan Gijzenkade komt.

Mevrouw LANGENACKER: Meneer Snoek, ondanks dat wij het in dit geval oneens zijn met de VVD, heeft de VVD deze motie niet gesteund rond de kunstgrasvelden.

De heer VEEN: Ik zal er nader op ingaan, misschien ter verduidelijking. Wij hebben als gemeente grote bedragen gestoken in Pim Molier, in Noord Houtkamp, Van der Aart en DSK enzovoort. Ook Alliance wordt nu gebouwd. Voor de VVD is het nergens voor nodig dat elke sportclub zijn eigen velden, clubhuis, kantine enzovoort heeft. De VVD vraagt het college dringend, met name wethouder Van der Hoek, om snel met een overzicht van de capaciteit te komen van de bestaande accommodaties binnen Haarlem om te zien of een vernieuwde accommodatie aan de Jan Gijzenkade nodig is.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Wij hebben wel beloftes gedaan, meneer Veen. Er is een illusie gewekt aan de amateurvoortzetting van HFC. Het is in 2010 dat die motie is aangenomen. U kunt dat toch niet zomaar terzijde schuiven? U wilt het schrappen.

Mevrouw LEITNER: Volgens mij houdt meneer Veen hier zijn maidenspeech.

De VOORZITTER: Goed dat u het zegt: niemand mag meer wat zeggen.

De heer VEEN: Deze steun is erg aardig; ik val in voor meneer Van Velzen. Ik beschouw dit niet als mijn maidenspeech: ik antwoord namens de heer Van Velzen. Voor de VVD staat in ieder geval vast dat er iets nodig is dat in geen geval het huidige stadioncomplex is. Een veel kleinere en eenvoudiger accommodatie met een clubhuis en tribune volstaat.

Waarbij de club zelf verantwoordelijk is voor de bouw van zijn clubhuis, net als bij Alliance. Het gehele stadioncomplex kan derhalve gesloopt worden. Ten aanzien van de ombuigingen en taakuitvoering: hiervoor volgt de VVD de plannen van het college en de keuzes die in het coalitieprogramma zijn gemaakt. Ten aanzien van subsidies: een bezuiniging van 3 miljoen euro is hier ingeboekt. Wij zijn benieuwd of het college inmiddels alle ontvangers heeft ingelicht over dat zij vanaf 2012 gekort mogen worden. Op welke manier gaat het college dit aanpakken? Deelt zij de korting mee? Gaat ze met partijen in overleg? Laat ze vanuit de partijen voorstellen komen? Naar mijn mening zal het college eerst helder moeten maken welke subsidies zij in het geheel wil afschaffen omdat Haarlem aan de output van de betreffende organisatie geen behoefte meer heeft, of dat het college meent dat de betreffende output door een andere organisatie goedkoper of efficiënter kan worden gerealiseerd. Wanneer kan de raad een eerste verkenning verwachten? De VVD is ingenomen met het besluit dat ook woonschepen een soort ozb gaan betalen. Hier is al lang sprake van rechtsongelijkheid. Woningbezitters betalen al jaren ozb en woonbootbewoners die soms in arken wonen die voor vele tonnen worden verkocht, betalen helemaal niets. Ook woonwagens, historische schepen met vaste ligplaats enzovoort gaan hun financiële steentje bijdragen. Dat onze Haarlemse woonlasten niet boven het gemiddelde van vergelijkbare steden uitkomen, vinden wij terecht. De rioolheffing: hierover is al veel te doen geweest. Kiezen we voor verhogen van deze heffing op basis van de investering die we plegen, kiezen we voor gelijkmatig verhogen op basis van de investering die we verwachten, met andere woorden een soort spaarsysteem, of kiezen we daarnaast ook nog voor een andere manier van heffen? De huidige heffingsmethodiek kende een zekere rechtsongelijkheid en houdt totaal geen rekening met het principe de vervuiler betaalt. De VVD vraagt het college om een vergelijking van het huidige systeem met een systeem waarin elke rioolaansluiting een soort vastrecht betaalt en daarnaast een heffing die gekoppeld is aan het daadwerkelijke waterverbruik.

De heer VRUGT: Teruggrijpend, ik ben laat, u hebt het over de ozb-heffing en de woonschepen, en op zichzelf kunnen we ons daar wat bij voorstellen. Maar hoe verhoudt zich dat wat u betreft met het feit dat al betaald wordt voor ligplaatsen? Komen die te vervallen? Want anders zou er sprake zijn van ongelijkheid op het moment dat men dubbel betaalt.

De heer VEEN: Een ligplaats is geen ozb. Het heeft een andere grondslag en dat kan een reden zijn voor erfpacht.

De heer VRUGT: Ik blijf erbij dat er sprake is van dubbel betalen op dat moment. Ook onze partij heeft geen problemen met het gelijk trekken van rechten en plichten voor roerende en onroerende woon- en bedrijfsruimten. Maar het moet wel op gelijke basis zijn.

De heer VEEN: De VVD ziet dat anders, want als je een woning koopt betaal je ook de grond. Een woonschip gaat ergens liggen, betaalt erfpacht voor gebruik van het water en de kade. Daarna mag hij wel bijdragen met zijn ozb, als de waarde van zijn goed.

Waarom zou een woonschip dat niet moeten doen?

Mevrouw VAN DER MOLEN: Over de vervuiler betaalt. Het lijkt allemaal heel rechtvaardig, maar gezinnen met kinderen met een beperkt inkomen gaan dus veel meer betalen dan alleenstaanden die werken, nooit thuis zijn en geen kinderen hebben. Ik vind dat een onrechtvaardige manier van rioolbelasting heffen. Onze voorkeur gaat ernaar uit om dat via de ozb te doen en wij zullen met een alternatief voorstel komen.

De heer VEEN: Met andere woorden: hoe meer water je verbruikt, hoe meer je betaalt. De VVD wil dat een dergelijke waterheffing door PDM kan worden ingebouwd. Externe inhuur: de VVD is benieuwd naar de maatregelen die het college heeft genomen om de inhuur sterk te beperken. Het gaat de VVD ook om structurele inhuur. Ook bij zogenaamde second opinions zal met name de raad zich moeten beheersen. Bij de behandeling van de jaarrekening 2009 heeft de VVD er al op gewezen dat er reserves en

voorzieningen zijn die niet nodig zijn, dan wel niet of onvoldoende gemotiveerd en onderbouwd zijn. De VVD is van mening dat een reserve of voorziening alleen dan nodig is als er binnen korte tijd mogelijk aanspraak moet worden gemaakt op een dergelijk bedrag. Voor regelingen met een open einde, reserve WWB en WMO, is een aparte reserve of voorziening niet nodig. De VVD stelt voor beide reserves toe te voegen aan de algemene reserve. We horen van het college graag hoe zij hier tegenaan kijkt. Er zijn nog steeds raadsfracties die denken dat de algemene reserve een soort schoenendoos is waar geld in zit. Niets is minder waar.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Nu spreekt u zichzelf toch tegen. Het nadeel van de reserve WMO en WWB opheffen is dat je iedere keer een extra actie moet plegen als je extra geld nodig hebt en het risico bestaat dat er dan aan een stuk door gezegd wordt de regeling aan te passen, want er wordt te veel uitgegeven. We hebben hier de vorige periode om geknokt en dat zullen wij als SP blijven doen. Want je kunt deze reserves echt niet opheffen.

De heer VEEN: Het is in Haarlem helaas zo dat als we morgen onze gehele algemene reserve zouden uitgeven, onze schuld met hetzelfde bedrag zal toenemen. De VVD houdt daarom onverkort vast aan het op peil houden van onze algemene reserve en het daadwerkelijk structureel aflossen van onze vaste schuld. Elke verandering hier is onverantwoord en zal bij de VVD op een muur van nee-zeggen afketsen. De VVD wil graag een overzicht krijgen van de ontwikkeling van onze vaste schuld in de komende vier jaar, op basis van de huidige kennis en het coalitieakkoord. Het uitgangspunt is dat de precario op ondergrondse leidingen blijft bestaan.

Mevrouw LANGENACKER: Hoe kijkt u aan tegen de ICT-reserve die door het college wordt voorgesteld? Als besteding in de jaarrekening.

De heer VEEN: Als hij opgenomen is, zit hij in het kader en dan past die.

Mevrouw LANGENACKER: U geeft aan eigenlijk geen reserveringen meer te willen hebben. Maar er worden door het college nu ook reserveringen voorgesteld. Wij zijn in principe ook tegenstander van reserveringen, maar dan moet je het ook met dit soort dingen ...

De heer VEEN: Mijn punt ging over de algemene reserve, en niet over reserveringen op dit punt.

De heer VAN VELZEN: De algemene reserve is geormerkt op dit punt. En voor het overige zul je zien in de begroting dat ook volgend jaar uit de algemene reserve geld gehaald wordt om de begroting te dichten, dat is ook een keer afgesproken. Dus die reserve kan wel fluctueren.

De heer SNOEK: U vraagt het college een overzicht van het terugdringen van de vaste schuld. Wilt u ook een uitspraak doen over de ambities zoals die nu in de Kadernota zijn opgenomen, of dat voor de VVD voldoende is, of vraagt u het college om nog meer inzet te plegen op het terugdringen van de vaste schuld?

De heer VEEN: De basis is het coalitieakkoord. Het uitgangspunt is dat de precario blijft bestaan. En in dat kader vragen wij wat de ontwikkeling is en dan gaan we daarna een politiek oordeel geven. Personeelsbeleid: Naast het afmaken van het verminderen van het aantal personeelsleden met 250 functies, moet er in de komende acht jaar nog aanvullend 100 verminderd worden. Omdat wij door natuurlijk verloop bijna 300 fte verminderen is dit uit te voeren zonder gedwongen ontslagen. Volgens de VVD is het wel noodzakelijk om onze huidige en nieuwe medewerkers flexibeler in te zetten. De huidige methodiek van interne sollicitatie, plaatsing, beroep en bezwaar enzovoort, is verworden tot een bureaucratisch monster. De VVD wil van het college weten hoe het overleg met de sociale partners loopt om te komen tot een nieuw sociaal akkoord. Hangende de cao-perikelen hebben de bonden ervoor gekozen om de afgelopen vier maanden maar helemaal niet meer met ons te overleggen.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Hoe komt dat dan?

De heer VEEN: Is dit overleg inmiddels weer begonnen? Wanneer kunnen we daar de eerste resultaten van zien en wat gaat het college doen als het overleg niet tot werkbare afspraken leidt? De VVD maant het college om uiterst zorgvuldig te zijn met het invullen van vacatures via externe werving. Wordt er eerst zorgvuldig gekeken naar interne kandidaten? Wordt interne kandidaten opleiding en training aangeboden enzovoort? Een praktische vraag. De rekenkamer heeft een nieuwe secretaris aangetrokken die extern binnenkomt. Zijn hier ook interne kandidaten bij betrokken geweest? Had hier niet, al dan niet tijdelijk, een zogenaamde boventallige ingezet kunnen worden? Parkeergarage Oost: hoe is de stand van zaken met betrekking tot het zoeken naar een parkeerlocatie Oost? Werkt het college nog aan een uitbreiding van garage De Pan? Graag een planning. In deze coalitieperiode is wethouder Nieuwenburg speciaal belast met deregulering. De VVD vraagt het college met een planning voor de komende vier jaar te komen waarin de raad concreet kan zijn welke regels en voorschriften geheel of gedeeltelijk afgeschaft gaan worden en wanneer. Met welke maatschappelijke organisaties, zoals Kamer van Koophandel, MKB, horeca enzovoort, gaat het college een inventarisatie maken? Krijgt de raad van deze inventarisatie een overzicht? Welke concrete stappen, plannen en maatregelen heeft het college genomen of gaat het college nemen om externe subsidies zeker te stellen of te verwerven? Nu Rijk en provincie de hand op de knip gaan houden is het van het allergrootste belang dat hier serieus werk van gemaakt wordt. De VVD kan zich voorstellen dat ook de burgemeester hier belangrijk werk voor Haarlem kan doen. Mevrouw VAN DER MOLEN: U krijgt een taakje terug!

De VOORZITTER: Subsidies veilig stellen, lijkt me leuk. Dank u wel, meneer Veen. De heer VEEN: Nu we het toch over de burgemeester hebben: handhaving. De VVD vraagt zich af of medewerkers die door allerlei oorzaken tijdelijk boventallig zijn niet ingezet kunnen worden in het handhaven. Hierbij denkt de VVD in eerste instantie aan het inventariseren van detailhandel in de Waarderpolder, illegale bouw en verbouw, slecht onderhouden panden die in aanmerking komen voor aanschrijving, enzovoort. Dus niet daadwerkelijk over straat met het bonnenboekje in de hand, maar meer de inhoudelijke kant van de handhaving. De VVD is benieuwd naar de reactie van het college. Vastgoed: hoe staat het met de voortgang verkoop niet-strategisch bezit? Is er al sprake van een volgende tranche te verkopen bezit? Ook hier verzoekt de VVD om een planning en een regelmatig overzicht van de vorderingen. Tevens vraagt de VVD om een compleet overzicht van ons niet-strategisch bezit. In het coalitieakkoord is afgesproken dat door efficiencymaatregelen bij Spaarnelanden de afvalstoffenheffing kostendekkend zal worden. Is hier al overleg over geweest met Spaarnelanden en wat was het resultaat van dit overleg? Bijstand en minimaregelingen: ook de VVD wil niet tornen aan het niveau van onze bijstand en ook niet aan de ...

Mevrouw VAN DER MOLEN: Maar mag ik u dan vragen wat u bedoelt met niveau? Bedoelt u daarmee dat het niveau van de verstrekkingen niet minder moet worden? Of dat het niveau van de financiën hetzelfde moet blijven? Want dan worden de verstrekkingen minder. Zou ik van u willen horen.

De heer VEEN: We praten hier over de verstrekkingen en ik zal mijn betoog vervolgen, dan wordt het duidelijk. Wel is de VVD verontrust door de overschrijding op de minimaregeling van structureel 300.000 euro. Toen de raad tot deze regeling besloot, was er toen sprake van een reële inschatting van de vraag of is er toen gewoon een slag naar geslagen of is er gewoon uitgegaan van het beschikbare budget en is er in zijn geheel geen prognose gemaakt? Een andere vraag van de VVD betreft de zogenaamde armoedeval. In hoeverre gaat iemand met bijstand, bijzondere bijstand en minimaregeling er op achteruit als diegene een baan moet aanvaarden met minimumloon of daarbij in de buurt?

De heer VRUGT: U stelt een paar concrete, duidelijke vragen. U weet toch ook, dat hebt u in het jaarverslag kunnen lezen, dat nog een kleine 33% van de mensen die recht hebben op aanvullende maatregelen zoals minimabeleid of bijzondere bijstand, dat niet

eens aanvraagt? Hoe kunt u dan stellen wat u zojuist stelt? Houdt u daar rekening mee? Of vindt u het prettig dat ze die aanvragen niet doen, liever nog minder mensen? Of hoe moet ik dat zien? U houdt daar geen rekening mee. Het niveau moet blijven of iets naar beneden, terwijl er een onderuitputting is. Het gaat om mensen die in aanmerking komen voor minimabeleid.

De heer VEEN: Mensen die recht hebben op minimabeleid kunnen hun aanvragen indienen. Daar kan de VVD niets aan doen en daar moeten we ook op begroten. Waar we wel ...

Mevrouw VAN DER MOLEN: Wat u eigenlijk vraagt is of het vorige college maar een slag in de ruimte gedaan heeft of ... ik vind het bijna beledigend. Nee, zo is het niet gegaan, dat kan ik u nu al melden.

Mevrouw HOFFMANS: Als u dat beledigend vindt, kan ik nog wel wat beledigende dingen noemen die vandaag gezegd zijn.

De heer VEEN: De VVD heeft vernomen dat het college nog meer integratie door Paswerk wil laten uitvoeren dan nu het geval is. De VVD vraagt zich af of dat inhoudt dat Paswerk geen tekorten meer heeft. Een andere vraag is hoe het staat met het aantal bijstandsgerechtigden in Haarlem. Wordt dat minder, blijft dat gelijk of loopt het op? Graag een overzicht van de afgelopen vijf maanden. De jaarrekening 2009: de VVD kan instemmen met de besteding van het overschot jaarrekening 2009. Het is verstandig om onze kapitaalslasten structureel te verminderen. In de jaarrekening is een voorziening voor het tekort van de VRK opgenomen van 750.000 euro. Het blijkt dat door de Haarlemse bijdrage het tekort beperkt kan blijven tot het afboeken van de ICT-vordering van 211.000 euro. De VVD stelt voor het verschil van 539.000 euro toe te voegen aan de algemene reserve en zal hiervoor een amendement indienen.

De heer SNOEK: U zou dat ook kunnen gebruiken voor de HFC bijvoorbeeld.

De heer VEEN: ICT: In het investeringsplan zijn forse bedragen opgenomen voor kantoorautomatisering. Post 2101 en 2205. In de beantwoording wordt ons duidelijk gemaakt dat de raad het masterplan ICT en het masterplan Digitalisering voor de begrotingsbehandeling krijgt. Klopt dat? Tot slot: aanstaande donderdag zit het college 66 dagen. De VVD heeft begrepen dat het college de afgelopen periode tijd heeft besteed aan het nadenken over wat voor soort college zij wil zijn. Voor de VVD hoeft u daar niet lang meer over te filosoferen: donderdag heeft de gemeenteraad de kaders geschetst en kunt u gewoon aan de uitvoering beginnen. De VVD zal deze uitvoering voluit steunen.

De heer SNOEK: Dank voor uw verhaal, helder. Ik moet zeggen, na het horen van drie coalitiepartners en na een redelijk sociaal evenwichtig verhaal gehoord te hebben, zet u nu duidelijk een accent. U bent in die zin ook duidelijk herkenbaar in deze coalitie. Dank voor die helderheid. Een punt dat bij mij heeft moeten inzakken, is uw voorstel om mensen te werk te stellen. Heb ik een goed beeld dat als een medewerker DIF bijvoorbeeld boventallig wordt, u hem de straat op stuurt om te handhaven? Ik denk dat handhaving een vak is, bijvoorbeeld ook om te zorgen dat je geen klappen krijgt op straat. Mensen worden daar in getraind. Ik vind uw voorstel ver gaan en ik hoop dat u er goed over hebt nagedacht.

De heer VEEN: Ik heb niet gezegd dat mensen de straat op gaan om het politiewerk over te nemen. Het ging om een andere tak: de inhoudelijke observatie en discussie. Dat is niet het handhaven zoals politieoptreden, maar de andere kant.

De heer SNOEK: Maar stelt u voor deze mensen om te scholen of zegt u: we gooien ze gewoon in een andere baan en handhaving: dat kan iedereen wel.

De heer VEEN: Daar zal genuanceerd naar gekeken moeten worden. Misschien kunnen sommige mensen een korte opleiding krijgen om extra bagage te krijgen.

De VOORZITTER: Maar het voorbeeld van de medewerker DIF is niet het voorbeeld, want er ligt nog voor 1 miljoen euro aan achterstallig onderhoud in ons archief, dus daar kan ook nog van alles gebeuren. Daarna gaan we wel handhaven. Dat is in het vorige college namelijk niet helemaal goed voor elkaar gekomen. De Actiepartij.

De heer VRUGT: Eerst archiveren, dan handhaven. Ik vind hem wel leuk. Voorzitter, bezuinigingen. Deze kadernota rept vrijwel uitsluitend over bezuinigingen en dat is prima. Dat is reëel. Dat is vrijwel op alle punten terecht. Toch wil de Actiepartij graag een kanttekening maken en dat is bezuinigen door bezieling. Want wat is er aan de hand? We kunnen nog zulke prachtige beleidsvoornemens hebben hier in onze raad, als stadsbestuur, maar wat komt ervan terecht als de bezieling in onze samenleving, ik bedoel van stratenmaker tot straathoekwerker – als we zonder bezieling ons werk doen? Nog vanmiddag was ik bij een van die vele bijeenkomsten waar je als raadslid voor wordt uitgenodigd en het ging deze keer over jongeren en uitval op de arbeidsmarkt en wat daar zoal bij komt kijken. Zoals het onze fijne overheid betaamt, werd uiteengezet hoe wij met onze tijd meegaan en dus hoe we opnieuw een website met YouTube-filmpjes lanceren om te bereiken wat we met ons allen willen: dat iedereen kan meedoen. Dat we jongeren betrekken bij de samenleving. Samen werken, samen leven en het pad ernaartoe. Voorzitter, zonder ook maar iets te willen afdoen aan de intenties van en het fantastische werk dat gedaan wordt door de mensen die zich voor dit soort onderwerpen hard maken, kom ik graag terug op de kern van mijn betoog: bezieling. Zonder bezieling heeft het geen enkele zin ons uit te leveren aan de gedachte dat we met nieuwe media, wervende YouTube-filmpjes of chatprogramma's op internet die wereld zullen bereiken waar we met ons allen naar streven. We kunnen die droom niet uitbesteden aan het wereldwijde web. Zonder bezieling kunnen we nog zo keurig ons best doen in ons werk of privéleven. Maar zonder bezieling heeft dit alles geen enkele zin. Zo ook in de onvermijdelijke ronde bezuinigingen waar in hoofdzaak de beslist summiere Kadernota over handelt. Als representant van de Actiepartij vertegenwoordig ik groepen en individuen in de samenleving die bij uitstek van oudsher gewend zijn om met minimale middelen maximale oplossingen te bereiken voor die mensen die dat acuut nodig hebben. Of dat nu gaat om huisvesting, hulp bij het ordenen van gecreëerde chaos of meer in brede zin hulp in de vorm van aandacht, arm om de schouder, een luisterend oor en in sommige gevallen een praktische handreiking in de richting van een oplossing en empathie vooral door directe praktische hulp. Nogmaals, bezieling. Vandaar bezuiniging door bezieling. Er is ook ontzettend veel te doen in onze stad: het zijn eigenlijk de standaardzaken. Wachtlijsten sociale voorziening Paswerk, stokkende in- en doorstroom daarvan, wachttijden en effectiviteit van de schuldhulpverlening, armoedebeleid in het algemeen, ouderenbeleid waar ook in het overzicht al vier keer naar is gevraagd, er zou een nota over komen, sommige fysieke projecten waarover het angstvallig stil blijft. Ik denk zomaar aan de verpauperde gemeentepanden aan de Westergracht, die staan er al ongeveer vijftien jaar. Achterstanden ook van maar liefst een half mensjaar werk in de bezwaarschriften van de wet Werk en Bijstand. Ik verzin het niet, ik haal het gewoon uit de stukken. Bestemmingsplannen waarvan gesteld wordt dat ze vrijwel zijn bijgewerkt terwijl in de commissie beroep en bezwaar heel regelmatig plannen opduiken in gebieden waaruit blijkt dat er zeer verouderde of helemaal geen bestemmingsplannen blijken te gelden. Het MPG, daar wordt genoemd Oostpoort III, dat is gewoon in normale taal Zuiderpolder. Daar maken we ons ook zorgen over, want waarom staat die er eigenlijk nog in? Alsof bebouwing daar nog openstaat. Het Reinaldapark, dat is al heel vaak genoemd. Dit zou wat ons betreft rijp zijn voor een onderzoek vergelijkbaar met hetzelfde Oostpoort. Want de kosten zijn daar in korte tijd met miljoenen opgelopen en hoe komt dat eigenlijk? Voorzitter, ik kom bij het indienen bij onze beperkte keuze uit de enorme hoeveelheid aan onderwerpen waarover de Actiepartij moties zou willen indienen. Bij voorbaat geef ik grif toe dat ik niet uitsluit dat er wel eens iets niet zou kunnen kloppen aan de beoogde dekking bij een enkele motie. Door de veelheid aan boekwerken namelijk kan het zijn dat je de indruk hebt dat ze met elkaar in tegenspraak en lastig te doorgronden zijn. En daardoor kan het goed zijn dat we het zelfs verkeerd hebben geïnterpreteerd. Als je een week hebt om vragen te stellen over die veelheid aan

boekwerken; ik hoop dat u het mij niet kwalijk neemt. Wij wachten de reactie van het college over de dekkingen af. We zijn per slot van rekening een lekenbestuur en geen boekhouders. Zoals in de commissie Samenleving al beloofd, grijpen we met name terug op bevindingen uit het rapport van Berenschot ten aanzien van de doelmatigheid bij sociale zaken en werkgelegenheid bij een aantal moties. Een motie Van de plank: wij constateren uit het jaarverslag dat er nog heel wat geld op de plank ligt dat wij graag voortvarend zien ingezet. Met name op sociaal-maatschappelijk beleid, zoals aanpak laaggeletterden. Bestuurlijk hebben we de motie Meedenken bij ombuigen: een voorstel om in de raad ondanks het duale bestel rechtstreeks de suggesties van de uitvoerende ambtenaren mee te nemen bij innovaties en reorganisaties. Samen met CDA en SP hebben we de motie Bestuursplaag om in navolging van de landelijke discussie over het terugdringen van het aantal bestuurslagen, bestuursdruk, een brede discussie te voeren over gemeenschappelijke regelingen. Waarbij ik er zelf geen geheim van zal maken dat het er ons met name gaat om de roep Schrap het schap. Dan heb ik het over het recreatieschap. Een motie samen met de SP gaat over de handhaving van de Rijksverplichting ten aanzien van geestelijk bedienaren, over de inburgering. Voor ons van uitgesproken belang, omdat wij menen dat imams, rabbijnen en andere voorgangers worden benoemd als sleutelfiguren in het integratiedebat, en het bij uitstek gewenst is dat zij tenminste de Nederlandse taal machtig zijn.

De heer AZANNAY: Hoe komt u er in godsnaam bij dat een imam een voorbeeldfunctie heeft voor een bepaalde groepering? Ik kan u vertellen: het is niet zo. Deze bedienaar is in dienst bij een moskee, die wordt betaald door contributies. Hij heeft geen voorbeeldfunctie, voor niemand.

De heer VRUGT: Ik ben het met u eens, ik hoor alleen in integratiedebatten dat dit heel vaak gesuggereerd wordt. Ik ben het met u eens. Misschien is het ook niet verstandig om die functie toe te bedelen aan ...

Mevrouw VAN DER MOLEN: Meneer Azannay, u bent het toch wel met de heer Vrugt eens dat gewoon Nederlands praten wel handig is als je in dit land woont, toch? Dat Nederlands leren ... U verstaat mij toch wel? Hij verstaat mij niet. Het is een verplichting, het is lastig, het Rijk moet dat uitvoeren. Het is toch normaal dat mensen die hier wonen ook de taal leren?

De heer AZANNAY: Ik ben geïntegreerd hoor, daar niet van! Ik probeer alleen maar iets te nuanceren. Als wij de indruk wekken dat een imam een voorbeeldfunctie heeft, dan zeg ik u bij deze dat het niet zo is. Dat een imam Nederlands moet spreken en leren is voor mij ook een verplichting. Het is het beste wapen om te integreren in dit land.

De heer VRUGT: Ik trek dezelfde conclusie. Volgens mij zijn wij het helemaal eens, meneer Azannay! En dat is toch heel plezierig. Want het gaat niet alleen om de taal, ik vind het plezierig als mensen het kunnen spreken, maar ook om kennis van deze Nederlandse samenleving. Volgende motie, ook weer samen met de SP: voortzetting van diversiteitsprojecten COC Kennemerland. Nog een motie in navolging van tal van steden, waar de Actiepartij niet in achter kon blijven, die gaat over de anti-kraakwet die is aangenomen. Alweer samen met SP. Samen met het CDA een motie met voorstel tot vergelijkbare participatietrajecten rond verordeningen, zoals we die ook kennen ten aanzien van bestemmingsplannen. Een motie Uitstroom of ringvaart verzoekt nu eindelijk te monitoren wat er gebeurt op de langere termijn met mensen die zogenaamd statistisch zijn uitgestroomd uit de WWB. Wat gebeurt er op de langere termijn? Komen die terug of hoe zit dat? Andere motie: die vraagt naar gegevens van mensen die überhaupt niet in de bijstand terechtkomen. Ook dat is bijna 50% en hoe dat komt, wat de oorzaken zijn, daarover wordt niet gerapporteerd. Wij vragen dat wel te doen. De motie Wachtkamer vraagt om beperking van de afhandeling bij aanvragen bijstand. Want ook wanneer een dergelijke uitkering wordt aangevraagd, duurt het in Haarlem wel erg lang. Het kan korter. Apeldoorn streeft zelfs naar één dag. Daar streven wij ook naar. Ik hoor van mevrouw Van der Molen dat ze daar ook naar streeft. Ik begrijp dat ze steun biedt aan

deze motie. Een motie: Armoedeloos Haarlem verwijst naar een tekort bij het minimabeleid wat deze motie beoogt recht te zetten. Ik kan daarbij verwijzen naar wat de heer Veen zegt, en volgens mij staan wij daar iets anders in dan de VVD. Maar wij zouden dat structurele tekort graag aanvullen. Tot slot, maar mogelijk als belangrijkste: de motie: Eerst de kraan, dan de dweil. Die overduidelijk uiteenzet hoe we de jaarlijks weg te gooien rente van rond de 20 miljoen euro moeten zien terug te brengen door niet langer nieuwe leningen aan te gaan en positieve rekeningresultaten voortaan te besteden aan het opheffen van de vele schulden. Ik sluit af waar ik begonnen ben: bezuiniging door bezieling.

De VOORZITTER: Dan zijn we aan het einde gekomen van deze eerste termijn. We schorsen de vergadering tot woensdagavond 19.30 uur.

Einde vergadering om 22.45 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van

Griffier

Voorzitter